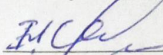

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ІНФОРМАЦІЇ ТА
РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач випускової кафедри

 Ніна РЖЕВСЬКА

«15» 06 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 291 «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ, СУСПІЛЬНІ
КОМУНІКАЦІЇ ТА РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ»

077 _____ ?

**Тема: «ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ США В КОНТЕКСТІ ПОДІЙ АРАБСЬКОЇ
ВЕСНИ 2010—2012 рр.»**

Виконавець: здобувач вищої освіти 4 курсу, 409 групи, Марчук Віталій Сергійович

Керівник: к. політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин, інформації та
регіональних студій Сапсай Артем Петрович

Нормоконтролер: _____

(підпис)

Олексій МЕНДРІН

КИЇВ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ	
США	8
1.1. Сутність концепції та її термінологія.....	8
1.2. Концепція «м'якої сили» у публічній дипломатії	10
1.3. Внесок США у розвиток публічної дипломатії. Її значення для держави та поява нової публічної дипломатії.....	20
РОЗДІЛ 2. РОЗВИТОК І СТАНОВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ США У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ.....	24
2.1. Зародження, становлення і розвиток публічної дипломатії США.....	24
2.2.Радикальні зміни технологічного ландшафту «Як технології використовували технології.»	32
2.3. Інструментарій США у сфері публічної дипломатії.....	37
РОЗДІЛ 3. ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ. ЯК США ВИКОРИСТОВУВАЛА ПУБЛІЧНУ ДИПЛОМАТІЮ ПІД ЧАС АРАБСЬКОЇ ВЕСНИ.....	44
3.1. Хронологія подій у країнах Арабської весни.....	44
3.2. Діяльність США під час Арабської весни.....	49
3.3. Чи правильна була політика США?.....	55
ВИСНОВКИ.....	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	65

ВСТУП

У сучасному світі дипломатія стала невід'ємною частиною міжнародних відносин. Однак, окрім традиційної дипломатії, яка проводиться у закритих дверях, сьогодні все більшої уваги набуває публічна дипломатія. Публічна дипломатія відображає нові підходи до взаємодії між державами та народами, залучаючи громадськість, ЗМІ та інші актори до міжнародних процесів.

У цій роботі ми досліджуємо сутність публічної дипломатії США та її роль у сучасному світі. Для розуміння концепції публічної дипломатії, ми визначили ключові терміни, які включають «сутність публічної дипломатії США», «зародження, становлення і розвиток публічної дипломатії США» та «діяльність США під час Арабської весни».

Сутність публічної дипломатії США відображає перехід від традиційної закритої дипломатії до відкритої взаємодії та комунікації з іншими країнами та громадськістю. Ця концепція передбачає залучення громадськості до формування і втілення зовнішньої політики країни, активне використання ЗМІ, соціальних медіа та інших комунікаційних засобів для сприяння розумінню, співробітництву та підтримці інтересів США в світі.

Зародження, становлення і розвиток публічної дипломатії США свідчить про поступове визнання важливості відкритої комунікації та громадськості в міжнародних відносинах. Починаючи з періоду холодної війни, коли ідеологічні битви вимагали ефективного впливу на свідомість громадськості, США розпочали активну діяльність у сфері публічної дипломатії. Це зумовило появу спеціалізованих структур, таких як Державний департамент США та його підрозділи, які працюють над збільшенням обізнаності та сприянням інтересам США у світі.

Діяльність США під час Арабської весни стала яскравим прикладом застосування публічної дипломатії у важливому історичному контексті. Під час цих

подій, коли на Близькому Сході спалахнули протести та повстання, США активно використовували комунікаційні засоби та громадськість для підтримки демократичних рухів та формування своєї зовнішньої політики. Це показує, як публічна дипломатія може впливати на міжнародні події та сприяти досягненню національних цілей.

У цій роботі ми детально розглянемо сутність публічної дипломатії США, її зародження, становлення і розвиток, а також діяльність США під час Арабської весни. Дослідження цих аспектів надасть нам глибокого розуміння ролі публічної дипломатії у міжнародних відносинах та її впливу на політику Сполучених Штатів.

Актуальність теми: Грудневий день 2010 року став визначним моментом в історії сучасного світу, коли продавець продуктів у Тунісі вчинив відчайдушний акт самоспалення підпалюючи себе перед урядовим офісом. Ця подія стала спусковим гачком для початку революційного повстання, яке отримало назву Арабська весна. Символічна назва «Арабська весна» посилається на Празьку весну, демократичну революцію 1968 року в Чехословаччині, а також відображає надію на зміни та просвітлення, які приносить прихід весни.[1]

Арабська весна відкрила двері до серії протестів і повстань на Близькому Сході та в Північній Африці, спровокованих гнівом населення щодо політичної нестабільності, економічної стагнації, корупції та обмеженого доступу до свободи та прав людини. Ці події стали каталізатором для значних змін у регіоні та мали вплив на геополітичний ландшафт світу.

Поряд з політичною нестабільністю та економічною кризою, громадянська війна в Сирії стала іншим елементом, що загострив ситуацію у регіоні. Вона призвела до масової кризи біженців та гуманітарних проблем, які мають далекосяжні наслідки для не тільки країн, що прямо залучені до конфлікту, але й для міжнародного співтовариства в цілому.

Арабська весна демонструє, як швидко можуть розгортатися революційні процеси, особливо за підтримки сучасних технологій комунікації та соціальних мереж. Вона також показує, що революції є складними та непередбачуваними, а їхні наслідки можуть вплинути на геополітичну стабільність, економічний розвиток та безпеку в світі.

Враховуючи нинішню ситуацію в світі та її пряму залежність від глобальних подій, дослідження актуальності та наслідків Арабської весни є важливим завданням. І ця робота покликана розкрити сутність публічної дипломатії США, зародження, становлення і розвиток цієї концепції, а також її роль і вплив на політику США під час Арабської весни. Це дозволить нам отримати глибше розуміння динаміки світових подій, а також сприятиме формуванню раціональних підходів до вирішення сучасних геополітичних викликів.

Мета дослідження: Робота спрямована на аналіз впливу публічної дипломатії на політичні процеси та зовнішню політику США під час періоду нестабільності та перетворень на Близькому Сході та в Північній Африці.

Об'єкт дослідження: зовнішня політика США.

Предмет дослідження: роль публічної дипломатії в зовнішній політиці США в умовах Арабської весни.

Головні завдання:

— провести концептуальний аналіз публічної дипломатії та її вплив на зовнішню політику США.

— дослідити як зароджувалась та розвивалась публічна дипломатія США, як вона змінювалась під дією нових технологій, і який інструментарій має.

— встановити хронологію подій, як США використовувала публічну дипломатію під час революційних рухів.

У роботі будуть використовуватися три **методи дослідження**: аналіз, дедукція та опис.

Першим методом буде аналіз розвитку і становлення можливостей США у сфері публічної дипломатії з розділу 2, результати дослідження дозволять здійснити глибокий аналіз зародження, розвитку та змін технологічного ландшафту, а також інструментарію, використовуваному США в публічній дипломатії.

Дедукцію використаємо для підведення висновків у розділі 3, де досліджується діяльність США під час Арабської весни. Застосування дедуктивного методу дозволить робити загальні висновки про політику США та правильність її застосування в контексті публічної дипломатії під час цих подій.

А методом опису буде розписана детальна хронологія подій у країнах Арабської весни та діяльності США у цей період. Результати дослідження з розділу 3 будуть описувати конкретні дії, реакції та заходи, вжиті США у контексті публічної дипломатії.

Апробація результатів дослідження була представлена на XXIII Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «ПОЛІТ. Сучасні проблеми науки» (4-7 квітня 2023 року, м. Київ).

Характеристика джерельної бази роботи та дослідження проблеми: На сьогоднішній день, проблема дослідження сутності публічної дипломатії США, її зародження, становлення і розвитку в контексті Арабської весни є актуальною та важливою. Існують деякі наукові праці та публікації, що зосереджуються на публічній дипломатії загалом або на окремих аспектах її діяльності. Однак, більш докладне та комплексне вивчення публічної дипломатії США в контексті Арабської весни є необхідним.

Нинішні дослідження проблеми ще не повністю розкрили всі аспекти і взаємозв'язки, пов'язані з публічною дипломатією США та її роллю під час Арабської весни. Існують прогалини в знаннях про конкретні методи, стратегії та

інструменти, використовувані США в своїй публічній дипломатії, а також про їхній вплив на політичні та геополітичні процеси в регіоні.

Тому, ця робота пропонує доповнити існуючі дослідження та заповнити прогалини в дослідженні проблеми. Вона спрямована на поглиблене вивчення сутності, методології та практики публічної дипломатії США під час Арабської весни, зокрема аналізує роль США у політичних та геополітичних процесах, вплив їхніх дій на ситуацію в регіоні та ефективність використання публічної дипломатії для досягнення стратегічних цілей.

Структура роботи складається зі вступу, 3 розділів, 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (57 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 71, з них основного тексту 64.

У розділі 1 проведений концептуальний аналіз публічної дипломатії США, де розкрито сутність концепції та її термінологію, а також розглянуто концепцію "м'якої сили" у публічній дипломатії та внесок США у розвиток публічної дипломатії. Результати цього аналізу будуть використані для розуміння та обґрунтування ролі США у сфері публічної дипломатії під час Арабської весни.

У розділі 2 досліджено розвиток і становлення можливостей США у сфері публічної дипломатії, включаючи зародження та розвиток публічної дипломатії США, радикальні зміни технологічного ландшафту та інструментарій, використовуваний США. Результати цього дослідження нададуть контекст і розуміння ролі США у сфері публічної дипломатії під час Арабської весни.

У розділі 3 досліджено діяльність США під час Арабської весни, включаючи хронологію подій у країнах Арабської весни та політику США під час цих подій. Результати цього дослідження використовуватимуться для аналізу ефективності та наслідків публічної дипломатії США в цьому контексті.

РОЗДІЛ 1.

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ США

1.1. Сутність концепції, її термінологія

Що в публічній дипломатії відбувається правильно? Що працювало в публічній дипломатії в минулому? І, можливо, є місця, де нам потрібно переглянути публічну дипломатію, дивлячись у майбутнє.

Отже, перш за все, що таке публічна дипломатія? Перш ніж визначати публічну дипломатію, потрібно дати визначення дипломатії, а дипломатію можна визначити як спробу актора управляти міжнародним середовищем за допомогою контактів між акторами. І зазвичай, звичайно, актором, про якого ми говоримо, є уряд, хоча дипломатія в наш час більше не є монополією урядів.

Публічна дипломатія як практика є такою ж давньою, як і врядування, але публічна дипломатія як концепція в дипломатії є досить новою. З часів царів і вождів племен завжди було зрозуміло, що лідер (а в ті часи лідерами, як правило, були чоловіки) потребує підтримки громадськості. Тому, яким би не був режим, якою б не була структура управління, вони потребували підтримки народу. Вони хотіли мати зв'язок з народом [2].

Під час Другої світової війни президент Рузвельт проводив бесіди біля каміна. І для чого це було потрібно? Це було для того, щоб спілкуватися з американським народом через радіо, тому що було важливо достукатися до людей. І Черчилль робив те ж саме у свій спосіб через Палату громад і радіо [3].

«Одне з перших вживань терміну «публічна дипломатія» було у виданні 1856 року газети «Таймс», де він був використаний як синонім «цивілізованості», щоб протиставити поведінки з тим, що могло розглядатися як менш цивілізована позиція президента США Франкліна Пірсона.»[4]. Потім хтось висунув ідею, що на додаток

до розмов з іншими урядами та урядовими установами, країни повинні спілкуватися з людьми, з громадськістю інших країн, щоб розповісти їм свій наратив і опосередковано отримати їхню підтримку. І в процесі було також усвідомлено, що їм потрібно говорити з внутрішньою громадськістю. Детальніше про це буде розписано у іншому розділі. Саме в цьому і полягає публічна дипломатія. Це публічна комунікація.

Другим важливим моментом є те, що публічна дипломатія — це набір методів, способів, за допомогою яких уряди та інституції, скажімо, університети, ЗМІ, газети, культурні установи, спілкуються з людьми, тому що їм потрібне розуміння за кордоном і їм потрібне розуміння з громадськістю всередині країни. Міністерство закордонних справ, по суті, займається закордонними справами. Тож, як зовнішня політика пов'язана з внутрішньою громадськістю? Це відбувається тому, що уряди усвідомлюють, що вони хочуть, щоб громадяни країни розуміли міжнародні справи в цілісний спосіб, щоб, по—перше, вони підтримували уряд, підтримували країну, і не піддавалися на аргументи іншої країни, яка може спокусити їх радіопередачами, телевізійними шоу, або чим би то не було, або спонсорованими візитами, оплачуваними візитами.

Отже, уряди зараз усвідомлюють, що зв'язок із зовнішньою громадськістю та громадськістю всередині країни, а також зв'язок з інституціями та цими суб'єктами є дуже важливим. Деякі країни займали позицію, що дипломатія ведеться лише за кордоном, але це вже не так. Вам також потрібно налагоджувати зв'язки з власною громадськістю. Це другий момент.

Третім пунктом є те – що публічна дипломатія це також про побудову довірчих відносин, про побудову відносин, які є стійкими. І саме тут з'являється концепція «м'якої сили», якої ми торкнемося трохи пізніше [3. с.12].

Міжнародні організації, неурядові організації та недержавні актори також мають публічну дипломатію, також мають дипломатію і, відповідно, публічну дипломатію. Отже, якщо дипломатія — це контакт між акторами, що відбувається, як

правило, у приватному порядку, то публічна дипломатія — це спроба актора управляти міжнародним середовищем через контакти між людьми через міжнародні кордони, коли актор спілкується з власним електоратом. Людей на їхньому боці ми називаємо громадськістю. Існує різниця між публічною дипломатією і зв'язками з громадськістю. Ми можемо поговорити про це пізніше. Прикладом публічної дипломатії може бути така інституція, як Radio Free Europe (Радіо Свобода), яка під час холодної війни вела мовлення з цієї країни для людей Східної Європи.

1.2. Концепція «сили» у публічній дипломатії.

Концепція «м'якої сили» була запропонована професором Гарвардського університету Джозефом Наєм у 1988 році. Най ввів цю концепцію, щоб підкреслити важливість привабливості та непримусового впливу країни в її міжнародних відносинах. Він розробив концепцію на протиположність аргументу професора Пола Кеннеді про те, що Сполучені Штати вступають у період відносного занепаду [5].

Най стверджував, що Сполучені Штати продовжуватимуть лідирувати у світі завдяки своїй «м'якій силі», яку він визначив як здатність формувати уподобання інших через привабливість і переконання, а не через військовий чи економічний примус. Він вважав, що культурні цінності та ідеали, які просувають Сполучені Штати, настільки привабливі, що затьмарюють вплив інших країн. Країни часто інвестують значні кошти у розвиток своєї «м'якої сили». Це здатність приваблювати, і ви можете докласти зусиль, щоб стати привабливим. Але в основному вона ґрунтується на культурі, цінностях і політиці країни «Культура і цінності — це довгострокові пропозиції; політика може змінюватися зі зміною адміністрації або лідера, але культура і цінності, як правило, мають більш тривалий термін дії.» [6. с.33].

У Державному департаменті США існує посада заступника міністра з питань публічної дипломатії з бюджетом, який підтримує людей у різних національних столицях та інших частинах країн для просування американської культури та ідей. Однак, мабуть, найбільшим джерелом м'якої сили є не те, що робить уряд. Це все — від Голлівуду до Гарварду. Американські розважальні заклади та американські університети, мабуть, роблять більше для поширення американської культури, ніж будь—що інше.

Якщо культура країни неприваблива для інших, то певний культурний артефакт не створює м'якої сили, а може навіть навпаки, викликати огиду. Наприклад, якщо ви візьмете американську телепрограму або фільм, в якому зображені жінки, що бігають у бікіні, розлучаються з чоловіками і працюють, і покажете це в Саудівській Аравії чи Ірані, то це не сподобається релігійним консерваторам, які правлять цими країнами. Однак тут є цікавий вимір. Якщо у когось постане запитання, чи є «Рятувальники Малібун» привабливим для мулл, які керують Іраном, очевидно, що ні, і він не створює м'якої сили. Але якщо хтось запитає, чого хочуть молоді іранські підлітки, то вони хочуть дивитися американське відео у себе вдома.

Концепція «м'якої сили» набула ще більшої популярності, коли її почали розглядати як пояснення політичних змін, що відбувалися у Східній Європі наприкінці 80—х — на початку 90—х років. Ідея полягала в тому, що привабливість американської культури і цінностей відіграла значну роль у тому, що східноєвропейці прийняли ці цінності і прагнули тісніших зв'язків зі Сполученими Штатами [7].

Однак існувало також хибне уявлення про «м'яку силу» як виключно пов'язану з економічною силою. Дехто помилково вважав, що привабливість і багатство є синонімами, не розуміючи, що багатство і цінності — це різні поняття. М'яка сила — це здатність формувати думки та здобувати вплив через привабливість і переконання, незалежно від економічної сили. Це цікава аналогія для опису концепції м'якої сили. Силу можна визначити як здатність впливати на інших для досягнення бажаних результатів.

Жорстка сила, як правило, передбачає використання сили або спонукання для досягнення відповідності, в той час як м'яка сила діє через залучення і переконання. У випадку «м'якої сили» основна увага приділяється формуванню уподобань і поведінки інших, апелюючи до їхніх цінностей, культури та ідеалів. Замість того, щоб покладатися на тактику примусу чи винагороди, м'яка сила має на меті залучити прихильників і здобути вплив, проектуючи позитивний імідж, просуваючи привабливі цінності та пропонуючи культурні продукти, які резонують з іншими.

Тут треба провести аналогію з «показом фільму або співом пісні віслюку» для заохочення до співпраці відображає ідею про те, що м'яка сила діє на більш складному рівні, орієнтуючись на переконання та вподобання аудиторії, а не покладаючись на прямий примус або заохочення. М'яка сила визнає, що на людей можна впливати і переконувати за допомогою ідей, цінностей і культурного самовираження, і прагне використовувати ці фактори для досягнення бажаних результатів.

Жорстка сила включає в себе такі види поведінки, як наказ людям щось робити, примус, спонукання до чогось. Ресурси, які ви використовуєте для цього, — це сила (ваші збройні сили), економічні санкції, платежі та хабарі. Тоді як у м'якій силі ви приваблюєте людей своїми цінностями, тим, хто ми є, пояснюючи, хто ви є. «Я називаю жорсткою силою здатність отримувати бажане за допомогою примусу, а м'якою силою — здатність отримувати бажане за допомогою привабливості та переконання.»

Залучення людей відбувається із використанням своїх цінностей. Ми збираєте біля себе людей і використовуєте свою моральну силу для встановлення міжнародного порядку денного. Як наприклад прем'єр—міністр Тоні Блер, який намагався використати свою моральну силу для того, щоб змусити світ замислитися над проблемою зміни клімату. На момент його перебування на посаді прем'єр—міністр Великобританії до 2007 року, це була мета номер один тодішньої британської публічної дипломатії – побудувати кліматичну безпеку [8]. І тепер на 2023 рік,

Великобританія займає 11 місце серед заходів з пом'якшення наслідків зміни клімату, а США на жаль лише на 52 місці, але мета полягає в тому, щоб змусити людей замислитися над зміною клімату [9].

Ще одним прикладом може бути Холодна війна. Коли впала Берлінська стіна, вона впала не під артилерійським вогнем жорсткої сили. Вона впала під натиском людей з молотками і бульдозерами. Іншими словами, їхні думки були змінені. Їх залучили і переконали. Це приклад м'якої сили, яка була створена культурою, цінностями та ідеями. Люди на східному боці втратили віру в комунізм, і їх по суті змінили через залучення і переконання.

Ресурси країни — це ресурси, які існують у вашій культурі, ваших цінностях, вашій культурі, а також у виборі, який робить ваш уряд. Якщо у країни хороша політика, вона матиме більше «м'якої сили», і наслідково, будете більш приваблива. І навпаки, якщо у країни погана політика, вона буде менш приваблива, менш потужною і відразливою. Коротше кажучи, протилежністю привабливості.

Ось кілька прикладів з реального світу. М'яка сила пояснює те, про що ми всі знаємо: вам не обов'язково мати армію, щоб бути значущим у світі. Сталін якось запитав: «Скільки дивізій у Папи Римського?» досить зневажливо. Але ми знаємо, що Папа є важливим гравцем на міжнародній арені. Він є гравцем як моральна сила, тому він може говорити на ту чи іншу тему, і це матиме значення. Можливо, не так сильно, як йому хотілося б, але, безумовно, було б неправдою сказати, що значення Папи у світових справах еквівалентне фізичній силі швейцарської гвардії з їхніми оборками і піками, які патрулюють Собор Святого Петра [10 С. 975—991].

Іншим моральним актором був би Нельсон Мандела. Хтось, хто, не будучи представником моральної інституції, а скоріше завдяки тому, що його сприймають як людину, яка живе моральним життям, здатен говорити про проблему на міжнародному рівні, і люди звертають на нього увагу. Нельсон Мандела є міжнародним ресурсом для Південної Африки. Як могла б змінитися історія, якби Мандела народився в Зімбабве? Якою була б Зімбабве і якою була б Південна

Африка? Ми не знаємо, але той факт, що Мандела — південноафриканець, є ресурсом для Південної Африки.

Другий приклад з реального світу: М'яка сила стає все більш значущою, тому що жорстку силу важче використовувати. Жорстка сила виглядає безладно у світі телебачення в режимі реального часу. Це те, що Ізраїль з'ясував на власному досвіді літа 2006 року. Тепер ми не можемо використовувати жорстку силу, не виглядаючи дуже погано на світовому телебаченні. Можливо, ми досягли точки, коли неможливо виграти війну за допомогою жорсткої сили, і коли програти війну є більш привабливою справою. Можливо, ми перебуваємо в задзеркаллі, тому що, безумовно, минулого року «Хезболла», за будь—якими показниками, програла війну в Лівані. І все ж, так само за будь—якими показниками, вони перемогли. Вони були явно попереду з точки зору міжнародної підтримки і з точки зору своїх цілей наприкінці тієї війни. Тож ситуація суттєво змінилася. М'яка сила має бути в центрі основних рішень у міжнародних відносинах [11 С. 242–253].

М'яка сила може бути несподіваним ресурсом для деяких країн. Таїланд, наприклад, був вражений, коли виявив, що набуває міжнародної популярності завдяки тому, що людям подобається його їжа. Уряд Таїланду розробив концепцію під назвою «ресторанна дипломатія», яка передбачала просування тайської кухні в усьому світі та заохочення розвитку тайських ресторанів. Ідея полягала в тому, що люди, які насолоджувалися тайською кухнею, в результаті матимуть більш позитивну думку про Таїланд [12]. Однак такий підхід може не спрацювати для Британії.

Але є й негативний бік м'якої сили, яка включає в себе як вчинки, так і слова. Наприклад, коли стало відомо про поводження з в'язнями в Абу—Грейб, це завдало шкоди м'якій силі Америки. Так само слова, сказані певними особами, такими як нещодавній міністр оборони Дональд Рамсфілд, також мали негативний вплив на м'яку силу Америки. Хоча він, можливо, і був популярним серед американців і випромінював силу і впевненість, його зневажливе ставлення до переговорів, вміння слухати і діалогу викликало глибоке занепокоєння і завдало значної шкоди репутації

Америци [13]. Для ефективного управління міжнародними відносинами нам потрібна розумна сила, що поєднує в собі як жорстку, так і м'яку силу.

Концепція, розроблена професором Ернестом Вілсоном в Університеті Меріленда, — поєднання жорсткої та м'якої сили, включення публічної дипломатії у військову та економічну політику. Вона підкреслює важливість слухання світу і врахування глобальних думок перед тим, як діяти. Замість того, щоб просто формувати наратив або розкручувати певну політику, цей підхід передбачає, що публічна дипломатія повинна впливати на процес прийняття рішень, враховуючи світову думку. Наприклад, вона може виступати проти загарбницьких дій або зміни режиму, а натомість сприяти співпраці з міжнародними організаціями та роботі через коаліції. Цей підхід відповідає ідеї «розумної сили», коли поєднання жорсткої та м'якої сили використовується у продуманий і стратегічний спосіб [14].

Публічна дипломатія та «м'яка сила» — це тісно пов'язані між собою поняття, які діють у сфері сучасних міжнародних відносин. Незважаючи на те, що вони мають спільну основу, вони не є синонімами, а скоріше перетинаються. М'яка сила — це внутрішня привабливість і вплив, якими володіє країна, що ґрунтується на її цінностях, культурі та сприйнятій привабливості. Це статичний ресурс, який існує у сприйнятті людей. З іншого боку, публічна дипломатія — це активна і динамічна діяльність міжнародних акторів, спрямована на використання та посилення «м'якої сили». Вона передбачає стратегічні зусилля, спрямовані на формування та просування політики, яка може максимізувати привабливість та вплив «м'якої сили» країни. По суті, публічна дипломатія спрямована на використання та посилення «м'якої сили», але це різні концепції з цікавими відмінностями.

Держави можуть мати політику публічної дипломатії без м'якої сили. Хто—небудь може назвати державу, яка намагається поширювати свій імідж по всьому світу, але при цьому не має нікого, хто б поважав її цінності? Північна Корея. Це одна з найпотужніших радіостанцій у світі — «Радіо Пхеньян», але ніхто не звертає на це уваги... крім північно корейських шпигунів [15].

Держави можуть мати м'яку силу без політики публічної дипломатії. Є якісь пропозиції? Республіка Ірландія. Ірландія, всі люблять Ірландію, так? Але Ірландія нічого не витрачає на культурну дипломатію. Можливо, вони час від часу проводять кінофестивалі, але у них немає еквіваленту Британської Ради. У них немає Ірландського культурного центру, яким би керував уряд. Люди роблять це самі для себе. У кожному великому місті є ірландський культурний центр, який зазвичай спонсорується Гіннесом і називається пабом, і люди ходять туди і спілкуються з уявними ірландськими предками. Ірландія має величезний ресурс, коли всі її люблять, і неважливо, що Ірландія не допомагає вам у ваших війнах. Ми, англійці, повинні прикривати, і британці повинні йти і робити це, але всі все одно люблять ірландців і вбираються в костюми на День святого Патріка, і це м'яка сила без публічної дипломатії [16].

Держави можуть мати жорстку силу, не мати ніякої м'якої сили і дуже погану публічну дипломатію. І це, на жаль, той стан, в якому зараз перебуває Ізраїль, наприкладі операції «Захисний край», яка відбулася в 2014 році в результаті викрадення і вбивства трьох ізраїльських підлітків, а потім викрадення і вбивства палестинського підлітка і активізації військових дій, продемонструвала, що війна в соціальних мережах так само важлива, як і традиційна війна. Як результат: «Понад 2 000 палестинців було вбито, понад 10 000 поранено, приблизно 500 000 стали внутрішньо переміщеними особами, а величезна матеріальна шкода призвела до того, що на реконструкцію і надання допомоги було витрачено, за оцінками 4 мільярди доларів США на реконструкцію та надання допомоги.»[17. с.2]. Йшлося про те, щоб завоювати серця і уми закордонної аудиторії. «В інформаційну епоху національна репутація стала критично важливим активом, а «м'яка сила» стала головним інструментом зовнішньої політики. Комунікація, освіта і переконання є основними методами зовнішніх відносин, а не військова сила» [17. с.3].

Ізраїль традиційно ігнорував використання інструментів «м'якої сили» у своїй дипломатичній поведінці, незважаючи на їхню критичну важливість. Його основним

modus operandi має бути «підрив міжнародної репутації супротивника, використовуючи той факт, що права людини і повага до індивідуальної свободи (які) зараз є частиною глобального порядку денного, чи то в західних спільнотах, чи деінде» [18 с.5].

М'яка сила реалізується за допомогою публічної дипломатії. Прикладом цього є діяльність Організації Об'єднаних Націй, яка намагається пояснити себе світові та використати повагу людей до цієї міжнародної організації. Ця повага, особливо з боку людей за межами Сполучених Штатів, слугує ресурсом для ООН у досягненні її цілей і створенні безпечнішого світу.

Сам термін публічна дипломатія був введений у 1965 році професором Едмундом Галліоном, професором Університету Тафтса. Він створив цей термін, щоб замінити пропаганду, оскільки пропаганда як термін набула поганої слави і мала негативні конотації.

Тут ми розглянемо закон Сміта—Мундта, який був законодавчим актом, що санкціонував американську глобальну участь. Протягом багатьох років він оновлювався і реформувався. Але найвідомішим положенням закону Сміта—Мундта було те, що було зачитане в ньому, а потім записане в ньому, і забороняло американську міжнародну пропаганду на її території. Тобто, не можна було слухати вдома передачі «Голосу Америки», не можна дивитися вдома фільми USIA, тому що ніхто не міг собі уявити, що федеральний уряд пропагує американський народ. Це було немислимо, і це був своєрідний *Posse Comitatus* (сила країни/regionу) для комунікації.

“Але світ набагато складніший ніж здається, і не можна повністю позбавити федерального уряду можливості пропагувати американський народ, і це насправді дуже добре, якщо деякі речі, розроблені для міжнародної аудиторії, можна почути вдома, тому що багато міжнародної аудиторії проживає в Сполучених Штатах.». Прикладом, який дійсно вимагав реформи Сміта—Мундта, була присутність сомалійсько—американських громад, які працюють сомалійською мовою. То чому б

не зробити «Голос Америки» в Сомалі доступним для цих людей? І це сталося у 2012 році з його модернізацією [19].

Якщо розглядати пропаганду як тінь публічної дипломатії, то пропаганда — це одностороння форма, спрямована на отримання згоди аудиторії. Публічна дипломатія, в кращому випадку, є двосторонньою формою, яка передбачає зміну як передавача, так і того, на кого вона спрямована. Іноді публічна дипломатія отримує фінансування лише тому, що ті, хто контролює бюджет, плутають її з пропагандою.

Пропаганда, а особливо крижана пропаганда — це проблема. Навіть пропаганда в найкращих цілях у світі може мати непередбачувані наслідки, тоді як публічна дипломатія, через її двосторонній характер, менш схильна до непередбачуваних наслідків. І люди менш схильні зважати на непередбачувані наслідки, тому що вони не відчувають докорів сумління, які з'являються, коли ви відчуваєте, що пропагандист продає вам товар, який ви купуєте.

Найкращим прикладом є почуття гніву американської громадськості після Першої світової війни, коли вони зрозуміли, наскільки важливу роль відіграли британські пропагандисти в роз'ясненні американській аудиторії проблем нацистської Німеччини, проблем кайзерівської Німеччини. Тому, хоча пропаганда виглядає як чудове рішення для міжнародного переконання, але це помилка — йти цим шляхом. Публічна дипломатія займає більше часу, але це як ненасильство в конфліктній ситуації. У довгостроковій перспективі це призводить до більш щасливого рішення. Пропаганда за своєю суттю є насильницьким підходом і морально неправильним підходом до публічної дипломатії. Але інші люди можуть мати інші висновки.

Щодо походження закону Сміта—Мундта, то перед його створенням у 1947 році Вільям Бентон працював помічником державного секретаря з питань зв'язків з громадськістю, і він був дуже розчарований. В одному з листів він писав: «Я не можу знайти нікого, як не дивно, в Державному департаменті з таким розумінням цієї проблеми, як у генерала Маршалла, генерала Ейзенхауера і Беделла Сміта». Ці три

генерали брали активну участь у розбудові та відновленні Німеччини після Другої світової війни, і всі троє написали листа на підтримку закону Сміта—Мундта. Вони написали цього листа не тому, що були стурбовані спрямуванням пропаганди на американський народ, а тому, що вважали, що було б злочинним надавати допомогу іноземній державі, не пояснюючи американських мотивів. Тож ці генерали вважали, що це було чимось важливим [20 С. 300—314].

Як вже було зазначено вище, пропаганда має негативну конотацію, але якщо почитати документи, то люди все одно використовували це слово, не в негативному сенсі, аж до 1965 року, коли з'явився термін «публічна дипломатія». Етвуд Армор навіть сказав: «Я не проти, щоб мене називали пропагандистом, якщо ця пропаганда ґрунтується на правді».

На сьогоднішній день, у сфери дипломатії США існує камінь спотикання щодо розмежування між публічною дипломатією і пропагандою. Здається, існує сильна і огидна реакція на ідею про те, що США використовують пропаганду для маніпулювання людьми, щоб змусити їх до згоди або дій, які можуть суперечити їхнім власним інтересам.

Але як би там не було, але публічна дипломатія передбачає рівень прозорості, якого бракує пропаганді. Історичні приклади, такі як зусилля Бенджаміна Франкліна у Франції та діяльність приватних осіб під час Громадянської війни та міжвоєнного періоду.

Згадуючи про публічну дипломатію як про дипломатичний акт, на увазі мається сучасне розуміння дипломатії, яке з'явилося на рубежі 20—го століття. До цього, дипломатія включала в себе взаємодію з людьми, і традиційно публічну дипломатію обговорювали в контексті комунікації та медіа, мало акцентуючи увагу на її зв'язку з дипломатією як поведінковим аспектом.

Крім того, в контексті Сполучених Штатів, саме національні цінності забороняють уряду США використовувати пропаганду як інструмент в тому сенсі, в

якому її часто розуміють. «Публічна дипломатія краще відповідає нашим національним цінностям і тому, як ми хочемо, щоб нас сприймали за кордоном. Коли наша політика і цінності суперечать один одному, ми часто стикаємося з труднощами.» «Атрибуція зберігає переваги скасування зміцнюючи національну безпеку та сприяючи прозорості уряду не дозволяючи федеральному уряду таємно поширювати пливові програми в Сполучених Штатах.» [21, с. 5].

Важливо зазначити, що інші країни можуть мати інші погляди на пропаганду, і їхні перспективи можуть відрізнятись. Однак у Сполучених Штатах публічна дипломатія більше відповідає нашим національним цінностям і представляє нас за кордоном.

Але це потребує роз'яснення відмінностей між державними справами, публічною дипломатією, зв'язками з громадськістю, пропагандою та інформаційними операціями. Ці терміни часто використовують як взаємозамінні, але вони мають різні значення.

Між пропагандою і публічною дипломатією є суттєва різниця. Метою публічної дипломатії є встановлення і підтримка довгострокових двосторонніх відносин між американським голосом та іноземними голосами. Довіра має вирішальне значення в цьому процесі. Якщо люди не можуть довіряти тому, хто говорить, вони врешті—решт відкинуть ваші повідомлення.

1.3. Внесок США у розвиток публічної дипломатії. Її значення для держави та поява нової публічної дипломатії.

Внесок Сполучених Штатів у розвиток публічної дипломатії полягає не в ініціюванні цієї діяльності, а радше в самому терміні «публічна дипломатія». Цей термін передбачає, що ці різні види діяльності мають достатньо спільних рис, щоб їх

можна було зосередити в рамках одного відомства, фінансувати з одного бюджету або підпорядковувати єдиній політиці [22].

Однак є аргумент, що ці функції є різними і не можуть бути ефективно поєднані. Наприклад, односторонні заходи, такі як прослуховування, коли інформація надходить з—за кордону в країну, здаються несумісними з адвокацією, коли інформація поширюється з центру назовні. Аналогічно, обмін інформацією передбачає двосторонній процес, тоді як новини, що фінансуються державою, повинні бути відокремлені від адвокації, щоб зберегти довіру до них. Ці невід’ємні структурні виклики створюють складнощі ще до того, як ми розглянемо, як працює публічна дипломатія.

Це досить незвичне явище, спостерігати за тим, як ці компоненти змішуються між собою, і як часто це призводить до суперечок. Однак, однією з переваг є те, що розбіжності всередині бюрократичного апарату публічної дипломатії часто просочуються в газети, заповнюючи прогалини в історичному наративі. Саме тоді, коли архівних документів здається недостатньо, на першій шпальті «Нью—Йорк Таймс» може з’явитися важлива замітка, яка проливає світло на історію американської публічної дипломатії.

Короткий історичний екскурс у становлення американської публічної дипломатії виглядає наступним чином: Термін «публічна дипломатія» тісно пов’язаний з Інформаційним агентством США (USIA), яке було створено в 1953 році президентом Ейзенхауером з метою об’єднати всю міжнародну інформаційну діяльність, яка була розвинена під час Другої світової війни та перших років холодної війни, надавши їй структуровану організацію. Однак сам термін «публічна дипломатія» був введений в обіг лише десятком років потому явно як альтернативу слову «пропаганда», яке мало негативну конотацію.

Американська дипломатія прийняла концепцію публічної дипломатії як засіб розширення свого впливу. Вони усвідомлювали значний збіг між своєю діяльністю та ідеєю публічної дипломатії, і просуваючи цей термін, сподівалися отримати контроль

над усією сферою. У відповідь на зміну глобального ландшафту після холодної війни науковці запровадили нову концепцію під назвою «нова публічна дипломатія» [22].

Нова публічна дипломатія визнає появу нових гравців у міжнародних відносинах, таких як міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй та Європейський Союз, а також неурядові організації та корпорації, які тепер діють у глобальному масштабі. Керівники великих корпорацій, таких як IBM, Microsoft, Samson, Apple, Greenpeace часто мають значний вплив і ресурси, які можна порівняти з багатьма країнами. Ця динаміка створила нову карту публічної дипломатії з безліччю акторів і підвищеною складністю.

Дипломатичний контекст також змінився у порівнянні зі старим біполярним світом часів холодної війни, де Сполучені Штати та Росія вели пропагандистські та публічні дипломатичні баталії за глобальний вплив. Сьогодні Сполучені Штати залишаються наддержавою, але комунікація та зв'язки відбуваються у різноманітні способи в усьому світовому співтоваристві.

Нова публічна дипломатія характеризується переходом від комунікації зверху вниз до більш горизонтального підходу. Замість того, щоб покладатися виключно на урядові ініціативи, публічна дипломатія тепер робить акцент на спільнотах та окремих людях, які зв'язуються між собою через міжнародні мережі. Уряди відіграють допоміжну роль у створенні та підтримці цих зв'язків. Концепція «м'якої сили» стала ключовим терміном у цій новій лексиці, підкреслюючи важливість впливу і переконання через привабливість і культурну привабливість.

Таким чином, нова публічна дипломатія — це спроба актора управляти міжнародним середовищем, сприяючи контактам між людьми. Хоча фокус змістився в бік окремих осіб і спільнот, дипломатія все ще вимагає залучення та ініціювання дій з боку урядів або інших акторів, щоб вважатися такою.

Висновок

Публічна дипломатія є важливим і складним аспектом зовнішньої політики країн, включаючи Сполучені Штати. Вона передбачає використання різноманітних комунікаційних засобів та стратегій для впливу на глобальну аудиторію, залучення громадськості, просування інтересів та збереження довіри. Однак, публічна дипломатія також стикається з розбіжностями та викликами, пов'язаними зі змішуванням різних функцій та потребуючими різних підходів.

Сполучені Штати внесли значний внесок у розвиток публічної дипломатії, починаючи з утворення Інформаційного агентства США (USIA) у 1953 році. Ця організація об'єднала різні інформаційні діяльності та забезпечила їх координацію та структурованість. Термін «публічна дипломатія» був введений для заміни терміну «пропаганда» і відображав бажання змінити негативну конотацію та підкреслити більш взаємовигідний підхід до комунікації з глобальною аудиторією.

Протягом останніх десятиліть зміни в глобальному ландшафті та поява нових акторів у міжнародних відносинах спричинили зміни в підходах до публічної дипломатії. Нова публічна дипломатія визнає значення спільнот та окремих осіб, які зв'язуються через міжнародні мережі. Цей більш горизонтальний підхід передбачає залучення різних суб'єктів, включаючи уряди, міжнародні організації та неурядові організації, з метою побудови взаємної довіри та сприяння впливовим комунікаціям.

Однак, виклики, з якими стикається публічна дипломатія, включають збереження балансу між адвокацією та об'єктивністю, а також потребу у відповідних комунікаційних стратегіях для різних завдань. Адвокація та просування інформації можуть вимагати активних заходів та широкого поширення повідомлень, тоді як двостороння комунікація та обмін інформацією вимагають більш обережного й об'єктивного підходу. Отже, публічна дипломатія потребує гнучкості та вміння адаптуватися до різних ситуацій та аудиторій.

Усупереч цим викликам, публічна дипломатія залишається важливим інструментом для формування впливу та побудови довіри в міжнародних відносинах. Правильне використання публічної дипломатії може сприяти розвитку партнерства та співробітництва, зміцненню міжнародної стабільності та сприянню розвитку взаємопорозуміння між народами. Тому важливо продовжувати розвивати та вдосконалювати практику публічної дипломатії з урахуванням сучасних викликів та можливостей.

РОЗДІЛ 2.

РОЗВИТОК І СТАНОВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ США У СФЕРІ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

2.1. Зародження, становлення і розвиток публічної дипломатії США

Перше, що треба сказати про USIA (англ. Інформаційне агентство США), це те, що воно було створена на основі вже існуючих програм. Це відповідь на кризу — Сполучені Штати відчували виклик від того, що робили росіяни, [23, с. 3] і зрозуміли, що їм доведеться зібрати свої існуючі програми в якусь раціональну форму.

Якщо коротко, то що велике розуміння, яке з'явилося в результаті діяльності USIA та інституціоналізації американської публічної дипломатії, полягає в тому, що ефективна публічна дипломатія починається з вміння слухати. І USIA змогли створити дуже ефективний дослідницький компонент. Найкраща публічна дипломатія у світі не має жодної цінності, якщо ви не берете участі у формуванні політики. І тому боротьба в USIA завжди полягала в тому, щоб мати можливість впливати на прийняття рішень щодо того, що країна збирається робити. Без цього ви застрягнете в реактивній позиції. Що публічна дипломатія — це професія, і що люди повинні мати спеціальну підготовку та статус.

Одним із досягнень USIA було те, що вона перейшла від того, щоб розглядатися як додаток до американської публічної дипломатії, до того, щоб бути інтегрованою в неї. Люди знають про заснування USIA в 1953 році, але в певному сенсі більш значущим є момент у 67—му, коли офіцери USIA перейшли з резерву дипломатичної служби до повноцінних офіцерів дипломатичної служби з пенсійними правами, з можливістю бути підвищеними до рівня посла. І тоді було визнано, що публічна дипломатія — це спеціалізація дипломатії, а не просто те, до чого ви звертаєтесь, коли вам не подобається, як іноземці реагують на вашу поведінку чи ваші ідеї. Це те, що

було обґрунтуванням для об'єднання USIA, і чому воно було об'єднано? І з якими проблемами стикалися політики в той час? Причиною об'єднання є те, що існує американський спосіб публічної дипломатії. Коли у вас є криза, ви повинні реагувати на неї. І історія американської публічної дипломатії — це те, як іноді називають публічну дипломатію «хокі—покі», коли ми вкладаємо всього себе, але тільки тоді, коли є криза.

І це все. Так, це кінець. Конгрес розформував USIA, бо не хотів фінансувати щось настільки несерйозне, як розмови з іноземцями, коли немає екзистенціальної кризи. Тож ми можемо зазирнути в історію, і подивитися, як окремі моменти публічної дипломатії були пов'язані з Американською революцією, Громадянською війною, Першою світовою війною, часом після Другої світової війни. Було зрозуміло, що криза не підходить до зручного завершення, і що спеціальні інституції та операції, створені для війни, повинні якось продовжуватися. Потрібно продовження роботи Воєнної організації, продовження роботи культурних аташе, продовження процесу перевиховання в Німеччині та Японії, а також інформаційні офіси в Європі, подібні до тих, що були створені для Плану Маршалла. Ці речі мали б продовжуватися, і потрібна була якась установа, яка б контролювала цю роботу і заповнювала прогалини. Так у 53—му році було створено USIA, щоб зняти частину політичної напруги, адже вона не лише реагувала на пропаганду росіян за кордоном. Це була відповідь на пропаганду з боку сенатора Маккарті вдома, а також спроба вивести американську глобальну активність зі списку того, що було неправильно з боку федерального уряду. Тож Ейзенхауер придумав спосіб посилити політичний контроль, зменшити бюджет, підвищити ефективність того, що він називав «фактором П», психологічним фактором, в американській зовнішній політиці. І це була цікава ідея, важлива ідея, яка потім стала важливою частиною американської зовнішньої політики, і яку навіть сьогодні, недооцінюють.

Історик і професор публічної дипломатії Ніколас Дж. Калл був прихильником того, що публічну дипломатію потрібно інтегрувати з політикою національної

безпеки. Існують певні дебати з цього приводу, чи це має бути лише дипломатична політика, чи це нормально, якщо це відбувається лише в Державному департаменті, чи це щось, що дійсно має відбуватися в Раді національної безпеки або в Білому домі. Нижче наведено два історичних приклади з адміністрації Кеннеді, приведені нижче, для покращення розуміння, наскільки важливо для цих двох напрямів бути інтегрованими.

У квітні 1961 року Едвард Марроу став директором ЦРУ всього за місяць до цього, але він не брав участі в ухваленні рішення про проведення операції в Затоці Свиней (Bay of Pigs). І він дізнався про це з телефонного дзвінка Генрі Луміса, який був директором «Голосу Америки». І він сказав: «Голос Америки не знає, як реагувати. Ми здивовані. Радіостанція ЦРУ «Лебедь» говорить інші речі. Ми просто не знаємо, що нам робити». І це розлютило Едварда Марроу. І саме тоді він сказав свою класичну фразу: «Якщо вони хочуть, щоб я брав участь у аварійній посадці, то мені, чорт забирай, краще бути присутнім на зльоті». І якби він брав участь у зльоті, то за місяць до цього вони б дізналися, що в Управлінні досліджень і аналізу USIA є дослідження громадської думки, проведене Принстонським університетом у 1960 році. Вони поїхали до Гавани, об'їхали всю Кубу і виявили, що переважна більшість кубинців сприймала Кастро як революціонера, а не як комуніста. І це дійсно спростувало основний аргумент ЦРУ щодо операції в Затоці Свиней, який полягав у тому, що можна відправити на острів невелику бригаду емігрантів, і це негайно викличе революцію по всьому острову, і кубинці приймуть американську демократію. Вони звернуться до Кастро. І маючи цю інформацію, маючи можливість слухати, про що говорила Ніколь, президент, можливо, все ще міг би продовжити місію, але перед цим він повинен був принаймні повернутися до ЦРУ і сказати: «Мені потрібно, щоб ви оновили свої оцінки розвідданих», тому що це була суть того рішення, і, можливо, воно було помилковим [24. с. 75; с 80—87].

Ми можемо прокрутити кілька місяців потому, щоб побачити щось позитивне, пов'язане з публічною дипломатією та ідеєю розгляду цього питання в контексті

політики національної безпеки. Це було пов'язано з радянським несподіваним випробуванням ядерної бомби, навіть незважаючи на те, що в Женеві велися дискусії. І вони зробили це як несподіванку, і це було всього через два тижні після того, як постала Берлінська стіна. Тож цілком логічно, що яструби (hawks) в адміністрації Кеннеді сказали: «Ви повинні відповісти ще одним ядерним випробуванням. Ми повинні їх відновити.». А Едвард Р. Марроу, найбільш авторитетний член Ради національної безпеки, сказав: «Не робіть цього». І він аргументував це трьома пунктами. По перше, Сполучені Штати здатні захистити батьківщину і своїх союзників з нинішнім ядерним арсеналом. По друге, він стверджував, що Радянський Союз, якщо ви не відповісте, насправді завдасть шкоди собі. Саме вони виглядають дволикими. Вони виглядають безвідповідальними. І по третє, інформація, яка знову ж таки надійшла з його Офісу досліджень і аналізу, полягала в тому, що USIA знав, що в той самий час, коли відбувалася ця детонація, в Белграді проходила зустріч Руху неприєднання. І однією з найважливіших тем, про які вони говорили, було ядерне роззброєння і те, як позбутися арсеналів по всьому світу. І чому рух неприєднання був вигідним. І Моро переконав Кеннеді, що зараз не час відновлювати випробування, і Кеннеді з цим погодився. І він попросив Моро допомогти написати офіційну відповідь Білого дому, де вони говорили про США як про бастіон надії. І це спрацювало дуже добре, і вони також показали в інших думках, що Сполучені Штати сприймалися більш прихильно, ніж Радянський Союз на той момент [24. с. 103—118].

Зрештою, Кеннеді відновить випробування через три місяці. Радянський Союз збирається підірвати 50 різних ядерних боєприпасів. А Моро продовжував говорити: «Ви не можете цього зробити». А президент подивився на нього і сказав: «Вони плюнули нам в лице. Я повинен відповісти». Але це не означало, що в той момент він сказав: «Я більше не збираюся розглядати публічну дипломатію». Насправді, Едвард Р. Марроу і його заступник Дон Вілсон продовжували брати участь в обговоренні, і вони допомогли додати такі речі, як: «Чому б нам не запросити пресу на одне з тестувань? Чому б нам не показати, як ми робимо це безпечно? Чому б нам не

показати, чим ми відрізняємося від Радянського Союзу в цьому процесі?» І він також дав вказівки «Голосу Америки» та компонентам USIA, як вони повинні пояснювати це світові [24. с. 120].

Ці приклади підкреслюють важливість інтеграції публічної дипломатії з політикою національної безпеки. Це дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення і забезпечує відповідність меседжів і комунікаційних стратегій загальним цілям. Публічна дипломатія може надати цінну інформацію, дані та досвід, які можуть вплинути на результати політики і сформувати міжнародне сприйняття. Для досягнення бажаних результатів у сфері національної безпеки та зовнішньої політики вкрай важливо вміти слухати, розуміти громадську думку та ефективно комунікувати з іноземною аудиторією.

Необхідно, також, зробити кілька зауважень щодо більш давньої історії США. Цей погляд сягатиме часів Американської революції, оскільки багато з того, що сприяло створенню USIA і навіть того бурхливого періоду між 1945 і 1953 роками, насправді було пов'язано з невирішеними питаннями про те, чим насправді є публічна дипломатія, яку роль вона повинна відігравати в Сполучених Штатах, і яку функцію вона повинна виконувати у відносинах не тільки з зовнішньою політикою США, але й з зовнішніми відносинами США. І багато чого з цього також було сформовано, принаймні з моєї точки зору і з огляду на історичний досвід публічної дипломатії США, тим, що можна назвати майже історичним багажем або досвідом та ідеями, які продовжують впливати не тільки на публічну дипломатію, але й на зовнішні відносини США в цілому.

Як було сказано раніше, публічна дипломатія використовується лише в моменти кризи, так би мовити інструмент останнього, а не першого вибору. Як приклад, і дуже ранній приклад цього, справи між британцями та колоніями йшли не дуже добре, і король Георг 3—й фактично видав прокламацію, яка забороняла будь—якій з колоній листуватися з людьми в Британії. І Континентальний конгрес, у відповідь на це, створив те, що вони називали Комітетом таємного листування. І якщо

ви прочитаєте текст цього уривка або угоди, яку уклав Континентальний конгрес, то це для листування з нашими друзями та іншими країнами, щоб пояснити позицію колоній. Бенджамін Франклін був одним із членів цього комітету, і вони використовували багато його зв'язків у Європі, щоб контактувати з важливими особами по всій Європі, а також з людьми з його часів, коли він був науковцем і друкарем.

Іншим прикладом, коли США вдалися до публічної дипломатії як до інструменту останньої інстанції, є оголошення війни та залучення США до Першої світової війни. Вудро Вільсон отримав багато пропозицій від різних людей, зокрема від Волтера Ліппмана, Артура Булларда та кількох інших. Але те, що дійсно спровокувало Вільсона, було те, що в Сполучених Штатах було, я думаю, щось близько 18 мільйонів громадян неамериканського походження, і більшість з них прибули з Німеччини або з країн, які були пов'язані з Німеччиною. І Комітет з питань громадської інформації був головним чином, або однією з причин, чому він був створений, займався цим питанням, поясненням вступу США у війну.

Коли війна почала прогресувати і США почали готуватися до вступу в Європу, стало очевидно, що Сполученим Штатам також доведеться пояснювати людям світу роль Сполучених Штатів у війні. І знову ж таки, Вільсон отримав багато допомоги від різних людей, в тому числі від Джорджа Кріла, який був головою комітету СРІ(укр. Комітет з питань публічної інформації), і один джентльмен, який перебував у Британії, фактично попередив Джорджа Кріла бути обережним щодо того, як США представляють себе за кордоном, тому що європейці були об'єктом пропаганди протягом більшої частини п'яти років з початку війни. І Сполученим Штатам потрібно було бути обережними, щоб не перетворитися на пропаганду; що нам потрібно тримати наші меседжі на основі новин або освіти [25].

Хто знайомий з історією публічної дипломатії США, знають, що це свого роду дебати, які знову розгорілися, особливо зі створенням USIA. Ще одне зауваження, яке я хотів би зробити, пов'язане не лише зі створенням USIA, але й з історією

американської публічної дипломатії, — це переважне визнання ролі громадськості у зовнішніх відносинах. І, як це назвав Брюс Грегорі, публічний вимір дипломатії та необхідність інтегрувати публічну дипломатію як стандартну практику дипломатії «Стандарти, інтеграція, координація, що ми можемо робити, що не можемо.»[26. с. 37]. На сьогоднішній день, думка наступна, що дипломатія — це дипломатія між державами. Під час дослідження і вивчення витоків публічної дипломатії США, я звернувся до деяких ранніх праць про те, що таке дипломатія і яка роль дипломата. Вона включала в себе все — від шпигунства до пропаганди. Очевидно, що зараз послы США не дотримувалися б деяких з цих видів діяльності, але, безумовно, деякі з них, спрямовані на те, щоб достукатися до громадськості іншої країни, пояснити і представити політику своєї власної країни, були цілком в межах їхніх обов'язків і відповідальності. Вражаючим в історії публічної дипломатії США є те, наскільки послідовною є ідея що це те, що має бути частиною дипломатичної практики США. Це не є чимось новим, не є чимось страшним, це просто те, що повинно робитися.

Вона має вирішальне значення, для публічної дипломатії США і надзвичайно важливою. Але й вірним є те що публічну дипломатію в США також характеризується як «хокі—покі», де ми то входимо, то виходимо, або як знову ж таки, інструмент останньої інстанції.

У статті Сета Центра, історика з Державного департаменту, він згадує, що так званий «золотий вік публічної дипломатії насправді не був золотим.»[27]. На слуханнях у Конгресі наприкінці 1980—х років піднімалися такі знайомі питання, як вимірювання ефективності, бюджетні обмеження та відсутність інтеграції публічної дипломатії в процес вироблення політики. Конгрес також поставив під сумнів реакцію керівників місій на пріоритети публічної дипломатії та вплив тероризму на інформаційно—пропагандистські зусилля. Протягом усієї холодної війни апарат публічної дипломатії був об'єктом досліджень щодо реформування та перевірки бюджету. Публічні дипломати намагалися знайти правильний баланс між донесенням інформації та міжкультурною комунікацією.

Пересічна людина часто неправильно розуміє саму дипломатію. Люди, обрані представляти націю, часто відображають брак знань про цю націю. Це, у поєднанні з дискомфортом від спілкування уряду з іноземною аудиторією, призводить до неадекватно поінформованої політики щодо публічної дипломатії. Ніколас Дж. Калл згадує «Ті з нас, хто працював в Інформаційному агентстві США (USIA) до його об'єднання у 1999 році, погоджуються, що це був функціональний урядовий бункер.». Воно мало чітку місію і відчуття спільності. Однак у Вашингтоні це не дуже добре працювало. Рішення про приєднання USIA до Державного департаменту було радше політичним компромісом, ніж результатом стратегічного бачення публічної дипломатії [28. с. 45].

Консолідація призвела до розриву зв'язків, у тому числі до втрати вищих керівників USIA, які не захотіли працювати на Державний департамент. Інтеграція різних підходів для регіональних та функціональних бюро створила клаптикову систему. Бюджет публічної дипломатії спочатку був відокремлений від бюджету Державного департаменту, що викликало певне обурення. Злиття порівнювали з приживленням чужорідного тіла до людського організму, що викликало певну реакцію. Культурні відмінності також виявилися в питаннях обробки інформації, управління ризиками, оцінки роботи і бажаних навичок старших офіцерів.

Потім сталося 11 вересня, день який підкреслив необхідність кращої комунікації з іноземною аудиторією. Однак, реакція була зумовлена кризовими ситуаціями і не мала довгострокової стратегії. Ситуація ще більше ускладнилася з розвитком інформаційних технологій і соціальних мереж, а також мінливого міжнародного середовища. Зважаючи на всі ці виклики, очевидно, що визначення та реалізація публічної дипломатії стали ще складнішими»[29].

Якщо згадати Закон Сміта—Мундта, то на початку розвитку інтернету в 1990—х роках USIA зіткнулося з проблемою, як користуватися інтернетом, не порушуючи при цьому положень цього закону. Урядові довелося створювати внутрішні та зовнішні веб—сайти, оскільки в той час нікому не дозволялося надавати адреси

одного веб—сайту різним аудиторіям. Ця ситуація ілюструє боротьбу за адаптацію до нових реалій. Однак з часом підхід був вдосконалений.

2.2. Радикальні зміни технологічного ландшафту «Як технології використовували технології»

Прибуття нових технологій у публічну дипломатію складається з трьох фаз. У є символічна фаза, потім фаза, коли ви використовуєте технологію, щоб робити те, що ви завжди робили, а потім перехід до фази, коли ви дійсно дивитеся на можливості нової технології і дійсно думаєте про те, як ця технологія може вам допомогти.

Приклад для цієї символічної фази: коли в 40—х роках з'явилося телебачення, ООН використовувала його для створення телевізійного спектаклю, або для телебачення в Нью—Йорку, де всі країни—члени ООН марширували з транспарантами і виступали артисти, і практично ні в кого в Нью—Йорку не було телевізора, але про те, що відбувся телевізійний спектакль, написали в газетах, і це стало історією. Так само не так багато людей було на платформі Second Life, але коли 20 років тому країни почали відкривати посольства в Second Life, як Мальдіви та Швеція, а США почали робити щось у Second Life, це стало історією в традиційних ЗМІ і змусило ці країни виглядати краще [30]. Вже відбувся перехід від символічних речей: «Ого, вау, мій посол твітує», до етапу, коли нові медіа використовуються для того, щоб бити людей по голові, як би в режимі трансляції.

Оновлені медіа будуть використовуватися для того, щоб будувати справжні стосунки, слухати і будувати якісну спільноту, а також для просування ідей. «І це наближається, це починається, але ми ще не готові, ми ще не готові, так, вони готові, ми ще не готові.» І тому я все ще затамувавши подих чекаю, як ми можемо використовувати соціальні мережі, щоб розкрити якості цієї форми комунікації, а не просто використовувати їх як платформу для того, щоб виставляти напоказ те, що ви

і так робите, наприклад, твітити прес—релізи або свої особисті думки. Хештег #сумний.

Незалежно від того, якою технологією володіємо, якщо країна намагається зробити щось у сфері політичної чи публічної дипломатії, що є чимось більшим, ніж просто реагування на кризу, тоді вона повинна зібрати навколо себе аудиторію і завоювати довіру до себе. Коли ви повідомляєте про щось, люди будуть вас слухати, і ви зможете прорватися крізь білий шум, який сьогодні існує в соціальних мережах. Чи то Державний департамент, чи то США минулого, одним з їхніх викликів є визначення того, на скількох платформах їм дійсно потрібно бути присутніми. Скільки людей в «Голосі Америки» повинні твітити 45 різними мовами з різними відповідями? Скільки офіційних осіб з посольства також повинні реагувати?

У 50—х і 60—х роках телебачення ставало чимось значним, але воно також було дуже дорогим. Супутниковий зв'язок прокладав собі шлях до країн, що розвиваються. Питання для США полягало в тому, чи потрібно їм виробляти велику кількість телевізійних шоу, чи краще продовжувати використовувати старіші носії, такі як кіноплівки для документальних фільмів, і витіснити їх на додаток до радіо [31].

Радіо завжди залишатиметься важливим. У 60—х роках вони розглядали можливість інвестувати в документальні фільми, які могли б з'являтися перед фільмами в інших країнах у вигляді кінохроніки, що, ймовірно, охопило б більше людей, ніж виробництво контенту спеціально для телебачення просто тому, що це було можливо.

Публічна дипломатія змінювалася в різні моменти завдяки новим комунікаційним технологіям і вдосконаленню транспорту. Удосконалення транспорту протягом всієї історії США впливало на публічну дипломатію. Наприклад, під час Американської революції Бенджамін Франклін часто скаржився Континентальному конгресу на брак зв'язку, який він отримував, щоб протистояти британській дезінформації. Колонії не мали контролю над суднами з посылками або поштовими суднами, і навіть коли вони отримували контроль, вони стикалися з

проблемами з боку британського флоту, що ускладнювало комунікацію. Це підкреслює важливість комунікації між польовими підрозділами і штаб—квартирою, і я впевнений, що деякі люди, які працюють на посадах у сфері публічної дипломатії, можуть відчувати це на собі, коли мова заходить про розчарування в обміні інформацією. Це впливає на те, що насправді передається в рамках зусиль публічної дипломатії.

Повертаючись до того, символічного аспекту, спостерігається шалений підхід до нових технологій та їхніх наслідків для публічної дипломатії. Приватні організації, такі як Фонд Рокфеллера та Фонд Карнегі за міжнародний мир, обговорювали потенціал фільмів для освіти та міжкультурної комунікації до і після Першої світової війни. Однак, сьогодні Голлівуд перетворився на велике корпоративне підприємство і втратив частину свого попереднього значення. Існують статті, які звинувачують соціальні медіа в тому, що вони стали новими баронами—розбійниками Сполучених Штатів. Це піднімає питання про те, чи дійсно нові технології перетворюються на значущі відносини та ефективну публічну дипломатію. Ключовим моментом є адаптація цих технологій таким чином, щоб вони сприяли двосторонній комунікації, побудові відносин і значущим зусиллям публічної дипломатії [32].

Під час обговорення про засоби комунікації у 2016 році Елізабет Вайтейкер зауважила «У 2009 році я брала участь у зустрічі з розробки стратегії публічної дипломатії для Пакістану, і постало питання про використання соціальних мереж. Ми провели дослідження і виявили, що більшість людей у Пакистані на той час покладалися на радіо для отримання інформації. Це усвідомлення змусило нас замислитися над тим, чи є соціальні медіа правильним інструментом для використання в цьому контексті.». І це правда. Спокусливо тяжіти до нових інструментів, особливо коли вони легко доступні на наших телефонах, але в публічній дипломатії вони є лише одним з багатьох інструментів. Досвідчені практики розуміють важливість вміння слухати і вибирати найбільш підходящі інструменти для ситуації кожної країни.

Державний департамент має складні відносини з поширенням інформації. Існує культурна нерішучість щодо того, щоб дозволити занадто багато голосів або спонтанну комунікацію. Наприклад, коли послы почали писати у Твіттері, виникли побоювання, що ці твіти будуть переглядатися у Вашингтоні, а це підривало мету негайної та достовірної комунікації. Однак, Державний департамент поступово починає відчувати себе більш комфортно з можливостями та обмеженнями нових інструментів. Але урядові установи, в тому числі Державний департамент, як правило, повільно адаптуються. Ключове питання полягає в тому, чи може конкретний інструмент посилити здатність створювати платформи для шанобливої розмови. Якщо ні, то, можливо, необхідно вивчити альтернативні інструменти.

Але на даний момент питання в публічній дипломатії фундаментально змінилося, і небагато людей над цим замислювались. Питання публічної дипломатії старої школи звучало так: «Що я можу сказати, щоб змінити ситуацію?». Тепер питання має звучати так: «Кого я можу наділити повноваженнями, щоб змінити ситуацію?» І що зазвичай пропускається, так це те, що соціальні медіа—платформи створюють нове покоління креативних людей, які дуже добре вміють працювати на високому рівні і будувати свої власні мережі аудиторії.

Як приклад можна узяти студентів із Паркленду у 2018 році. Люди не можуть зрозуміти, як могло статися, що група студентів у Флориді раптом стала супермедійно підкованою і змогла самостійно триматись на прес—конференціях, організованих CNN. Мабуть, їх тренував особисто Джордж Сорос, щоб вони могли це робити. Зовсім ні. Причина, чому вони можуть це робити, полягає в тому, що їм на той момент було 16—17 років, і будь—який підліток або будь—яка випадкова група з тисячі підлітків знайде щонайменше двадцятьох, які здатні створювати власні документальні фільми і вести блог про себе, і роблять це вже протягом, можливо, багатьох років [33].

Тож питання полягає в тому, як тоді працювати в країнах, де вони не мають такого досвіду, щоб створити такий ресурс? І є відчуття, що притаманний соціальним

медіа—платформам меседж був втрачений. Ми переходимо до більш екстремальних версій і розглядаємо їх як репресивні, експлуаторські, втрачаючи основну тенденцію, яка, на мою думку, є соціально прогресивною, притаманною соціальним медіа—платформам. І хоча вони знаходяться на одній хвилі з основними цінностями Сполучених Штатів, і, можливо, люди будуть критикувати Сполучені Штати, але вони будуть робити це в динамічний спосіб, який у довгостроковій перспективі слугуватиме тому, чим має бути ця країна, а саме: самовираженню особистості та демократії.

Існує невід’ємна демократична, прогресивна соціальна реформа, яка виکارбовується разом з водою у ванні, тому що, «Боже мій, якісь погані люди користуються Facebook, якісь божевільні люди користуються Twitter, а на YouTube з’являються жахливі одне чи два жахливих відео». Якщо ми піддамося цьому, то закриємо для себе цей дивовижний шлях до справжньої перебудови, достукатися до громадської думки в усьому світі і залучити її.

2.3. Інструментарій США у сфері публічної дипломатії

Публічна дипломатія — це загальний термін, який включає в себе п'ять основних компонентів діяльності. В дії вона включає в себе багато компонентів.

Першим з цих компонентів є вміння слухати. Логічно, що перш ніж говорити з кимось, особливо з метою переконати когось в чомусь або управляти середовищем через спілкування з ним, ми повинні спочатку вислухати його, щоб зрозуміти, де, які потреби в цій конкретній ситуації. Концепція, що слухання має місце в державному управлінні, не є новою. Вона не є унікальною для концепції публічної дипломатії. Ще в Стародавньому Китаї, 480 р. до н.е., мислитель Чжуо—цзи говорив, що лідер повинен знати ворога, повинен розуміти хід думок ворога, і це є вправою на вміння слухати [34].

Сьогодні слухання в публічній дипломатії здійснюється за допомогою таких заходів, як урядові опитування. Це опитування, проведене Центром Сабана з питань близькосхідної політики при Брукінгському інституті спільно з Zogby International показує що Більшість опитаних арабів «52%») залишаються розчарованими політикою адміністрації Обама на Близькому Сході, хоча це менше, ніж 65% у 2010 році і більше, ніж 15% у 2009 році. Більшість опитаних (43%) негативно ставляться до президента Обама, тоді як 34% — позитивно. Це є покращенням у порівнянні з 2010 роком для Обама, але погіршенням у порівнянні з 2009 роком [35] . Інші країни не мають таких проблем з іміджем цієї специфічної спільноти.

Адвокація, другий елемент публічної дипломатії, також має глибоке історичне коріння. Якщо ми згадаємо Геродота, у нього є розповідь про послів від перського правителя Ксеркса, якого у 2006 році зобразили у фільмі «300 спартанців» Зака Снайдера. Різницею є лише один момент. Справжній Ксеркс не був семифутовим, переодягненим, пірсингованим чоловіком з незвичайними нахилами, а цілком благородним державним діячем. Але так чи інакше, Ксеркс відправив послів до

грецької держави Аргос, щоб сказати жителям цієї держави, що вони не повинні воювати з ним, коли він вторгнеться на грецький архіпелаг, тому що вони мають спільних предків через героя Персея. Це дуже цікаве рішення, і ідея зв'язку з народом, а не лише з одним правителем, була необхідна, тому що саме народ робив вибір у цьому грецькому місті—державі.

Отже, це давній приклад елементу адвокації в публічній дипломатії, спроби переконати людей зрозуміти певну політику, слідувати певному курсу дій. Сьогодні адвокація проводилася б через щось на кшталт прес—конференції посольства, інформаційного центру або подібної діяльності.

Третій компонент — культурна дипломатія. Це коли держава прагне поширити свою культуру на міжнародному рівні, за допомогою зовнішньої політики, кіно, телебачення, музики, спорту, відеоігор та інших соціально—культурних заходів сподіваючись на певну вигоду для цієї держави. Якщо країна має культуру, яка є привабливою для інших, це може зробити інші країни більш охочими дослухатися до її поглядів або симпатизувати її поглядам. Давнім прикладом цього може бути те, як візантійські імператори співпрацювали з православними місіонерами, такими як святий Кирило Александрійський, щоб поширювати православну віру в степах Східної Європи і таким чином здійснювати політичний вплив [36]. Фактично, політичний вплив православ'я та Візантійської держави накладалися один на одного і досі можуть формувати карту Східної Європи. Класичним прикладом цього є Олімпійські ігри. Кожні два роки, взимку та влітку, світ збирається на великій сцені, і всі ці країни мають можливість продемонструвати свою культуру, свою ідентичність за допомогою прапорів, пісень та спорту. І це чудовий спосіб продемонструвати позитивні сторони своєї країни.

Більш сучасним прикладом може бути те, як Росія намагалася просувати свої міжнародні інтереси, відправляючи балет за кордон. Ідея полягала в тому, що якщо люди будуть асоціювати Росію з балетом, це замінить асоціації з комунізмом, державними заводами, чергами за хлібом.

Обміни часто відносять до культурної дипломатії, але ми б стверджували, що міжнародний обмін — це дещо інше з причин, до яких ми повернемося трохи згодом. Прикладом давніх міжнародних обмінів може бути спосіб, у який кельтські племена та скандинавські північні племена на півночі Європи обмінювалися дітьми. Одне плем'я виховувало дитину з іншого племені, дозволяючи їй засвоїти навички, спосіб життя і культуру, пов'язані з цим племенем. Коли вони ставали дорослими, їх могли обмінювати або використовувати як послів, створюючи сильне почуття спільності в цих регіонах Європи [37].

Сьогодні ми маємо міжнародні обміни, такі як ті, що були засновані сенатором Фулбрайтом. Причина, чому обмін відрізняється від ініціативи культурної дипломатії, полягає в тому, що обмін зазвичай, а дехто сказав би, що обов'язково, є взаємним. Обидві сторони вчаться і отримують вигоду, оскільки існує динаміка взаємного обміну. З іншого боку, культурна дипломатія часто зосереджена на демонстрації власної культури, применшуючи або ігноруючи культурний внесок інших. Це можна порівняти з Олімпійськими іграми, де країни підкреслюють власні досягнення і таланти, маючи на увазі перевагу над іншими.

Економіка як інструмент публічної дипломатії, сприяє просуванню іміджу країни, посиленню її «м'якої сили» та зміцненню дипломатичних відносин. Беручи участь у взаємовигідних торговельних партнерствах і заохочуючи прямі іноземні інвестиції, країни можуть продемонструвати свою економічну силу, створити можливості для працевлаштування та сприяти глобальному економічному зростанню. Така економічна взаємодія може сприяти зміцненню довіри, співпраці та доброзичливості між країнами, покращуючи загалом дипломатичні відносини.

Коли країни надають фінансову допомогу або підтримують розвиток інфраструктури в інших країнах, вони можуть генерувати добру волю і зміцнювати дипломатичні зв'язки. Вирішуючи соціальні та економічні проблеми в країнах—партнерах, такі як подолання бідності, поліпшення охорони здоров'я або освітні

ініціативи, країни—донори можуть продемонструвати свою відданість глобальному добробуту та покращити свою репутацію на міжнародній арені.

Новини, що фінансуються державою. Давній приклад цього можна побачити в імператорі Священної Римської імперії Фрідріху II, який надсилав інформаційний бюлетень до всіх дворів Європи, забезпечуючи, щоб населення великих європейських центрів було в курсі його думок і дій [38]. Сьогодні це досягається завдяки міжнародному телерадіомовленню, наприклад, Всесвітній службі ВВС (British Broadcasting Corporation), що базується в лондонському Буш—хаусі.

Психологічна війна, також відома як фактор Р, або використана як інструмент публічної дипломатії для формування сприйняття, впливу на ставлення та досягнення стратегічних цілей. Будучи саме по собі проекцією м'якої сили, елементи фактору Р присутні у всіх компонентах публічної дипломатії як от стратегічне створення наративів, повідомлень та образів, для формування сприйняття своєї цільової аудиторії через новини щоб створити позитивні асоціації та сприяти вдячності за їхній культурний внесок.

Проведення великих спортивних заходів, таких як Олімпійські ігри, Чемпіонат світу з футболу або міжнародні турніри, дозволяє країнам проектувати свою «м'яку силу» на глобальному рівні. Ці події привертають увагу всього світу, об'єднують різні нації та надають платформи для культурного обміну, демонструючи організаційні можливості країни, її гостинність та національну ідентичність.

Також можна згадати 7 стовпів публічної дипломатії [39] Крістофера Росса, старшого радника Офісу публічної дипломатії Державного департаменту США та колишнього посла США в Сирії та Алжирі, який окреслив сім основних принципів «публічної дипломатії» що забезпечують всеосяжну основу для ефективної публічної дипломатії. Розглянемо кожен з них детальніше:

Переконатися, що аудиторія, на яку спрямована зовнішня політика, розуміє її такою, якою вона є, а не такою, якою її сприймають або висловлюють інші: Цей

принцип підкреслює важливість надання точної і чіткої інформації про зовнішню політику цільовій аудиторії. Він спрямований на подолання будь—яких прогалин у розумінні та забезпечення того, щоб аудиторія отримувала автентичне уявлення про політику без викривлень чи неправильних інтерпретацій.

Вимога до політики пояснювати, демонструвати і доводити раціональність її основних принципів: Публічна дипломатія повинна передбачати ретельні пояснення та демонстрації, які підкреслюють раціональність та обґрунтованість основних принципів, що лежать в основі політики. Ефективно доносячи аргументацію цих принципів, політики можуть побудувати довіру та авторитет серед аудиторії.

Подання закликів, які є послідовними, правдивими та переконливими для міжнародної спільноти: Цей принцип підкреслює необхідність послідовного, правдивого та переконливого донесення інформації до міжнародної спільноти. Зусилля публічної дипломатії мають бути спрямовані на представлення переконливих аргументів, які резонують з цільовою аудиторією, сприяючи розумінню та підтримці політики.

Здатність модифікувати заклики до цільової аудиторії, члени якої постійно вивчаються: Публічна дипломатія має бути адаптивною та реагувати на конкретні потреби, інтереси та цінності цільової аудиторії. Постійно вивчаючи цільову аудиторію, політики можуть краще зрозуміти її погляди і адаптувати свої послання для ефективного залучення та налагодження зв'язку з нею.

Здійснення дій через друковані та електронні засоби масової інформації, спрямованих як на широку громадськість, так і на вузькі цільові групи: Ефективна публічна дипломатія передбачає використання різних медіа—каналів, у тому числі друкованих і радіомовних, для охоплення як широкої громадськості, так і вузьких цільових груп. Стратегічно поширюючи інформацію через ці канали, політики можуть розширити свою аудиторію та залучити різні верстви населення.

Співпраця з різними партнерами для залучення нових представників цільових аудиторій: Цей компонент підкреслює важливість співпраці та партнерства в публічній дипломатії. Співпрацюючи з різними партнерами, такими як організації громадянського суспільства, культурні та освітні установи, політики можуть розширити свою сферу впливу та залучити представників нових цільових аудиторій, сприяючи кращому розумінню та діалогу.

Співпраця та постійні ініціативи з міжнародного обміну: Публічна дипломатія повинна сприяти співпраці та підтримувати постійні ініціативи міжнародних обмінів. Сприяючи діалогу, культурним обмінам та спільним проектам, політики можуть будувати відносини та покращувати взаєморозуміння між країнами, зміцнювати дипломатичні зв'язки та сприяти формуванню більш гармонійної глобальної спільноти.

Ці сім принципів є всеосяжним керівництвом для ефективною публічною дипломатією, підкреслюючи важливість достовірної інформації, переконливих повідомлень, адаптивності, співпраці та міжнародного співробітництва. Дотримуючись цих принципів, політики можуть покращити свою здатність взаємодіяти з іноземною аудиторією, формувати сприйняття та просувати свої зовнішньополітичні цілі.

Висновок

Публічна дипломатія визначається рядом принципів, які включають пояснення, демонстрацію та раціональне обґрунтування основних політичних принципів, спрямованих на формування довіри та авторитету серед аудиторії. Ці принципи включають послідовність, правдивість та переконливість повідомлень, адаптивність до потреб та цінностей цільової аудиторії, використання різних каналів масової інформації для доносу повідомлень до широкої громадськості та вузьких цільових груп, співпрацю з партнерами для залучення нових представників цільової аудиторії та сприяння міжнародному обміну.

Правильне використання цих принципів допомагає побудувати довіру, розуміння та підтримку серед аудиторії. Пояснення та демонстрація раціональності основних принципів політики є ключовим елементом, який сприяє розумінню та прийняттю цих принципів з боку аудиторії. Політики повинні бути здатні впевнено передавати аргументацію, що підкреслює логічність та вигідність політичних рішень.

Правдивість та переконливість повідомлень є необхідною умовою для ефективної публічної дипломатії. Аудиторія має бути переконана в достовірності інформації, яку вона отримує від політиків. Крім того, послідовність у поданні повідомлень допомагає побудувати систематичність та довіру серед аудиторії, що сприяє засвоєнню та розумінню принципів політики.

Адаптивність до цільової аудиторії є ключовим фактором успіху публічної дипломатії. Політики повинні постійно вивчати свою аудиторію, розуміти її потреби, інтереси та цінності. Це дозволяє адаптувати послання та стратегії комунікації з метою досягнення ефективності та розширення своєї аудиторії.

Використання різних каналів масової інформації, таких як друковані та електронні засоби, допомагає досягти широкого охоплення аудиторії. Це дає можливість політикам доносити свої повідомлення як широкій громадськості, так і вузьким цільовим групам. Використання різних медіа—каналів дозволяє розширити вплив політиків та залучити різні верстви населення до діалогу та співпраці.

Співпраця з партнерами є важливим аспектом публічної дипломатії. Співпраця з організаціями громадянського суспільства, культурними та освітніми установами сприяє залученню нових представників цільової аудиторії та сприяє більш широкому розумінню та діалогу. Крім того, співпраця та постійні ініціативи з міжнародного обміну сприяють побудові відносин та зміцненню дипломатичних зв'язків між країнами.

Узагальнюючи, принципи публічної дипломатії, такі як раціональність, послідовність, адаптивність, використання різних медіа—каналів, співпраця з

партнерами та міжнародний обмін, є основою для успішної комунікації політиків з аудиторією. Дотримуючись цих принципів, політики можуть покращити свою здатність взаємодіяти з іноземною аудиторією, формувати сприйняття та просувати свої зовнішньополітичні цілі.

Публічна дипломатія це важливий інструмент в умовах глобалізації та інформаційного суспільства, що дозволяє ефективно спілкуватись та співпрацювати з різними націями та культурами для досягнення спільних цілей і побудови мирного та стабільного світу.

РОЗДІЛ 3.

ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ. ЯК США ВИКОРИСТОВУВАЛА ПУБЛІЧНУ ДИПЛОМАТІЮ ПІД ЧАС АРАБСЬКОЇ ВЕСНИ.

3.1. Хронологія подій у країнах Арабської весни.

Мохамед Буазізі, якого місцеві жителі називали «Басбуса», народився в Сіді—Бузіді, Туніс, 29 березня 1984 року. Його батько, будівельник у Лівії, помер від серцевого нападу, коли Буазізі було три роки.

З десяти років Буазізі працював на різних роботах, а в підлітковому віці кинув школу, щоб працювати повний робочий день. Він був дуже скромною людиною і був годувальником своєї сім'ї. Він почав продавати фрукти у віці 10 років. Він навіть кинув навчання, щоб підтримати освіту сестер і почав працювати повний робочий день. Він навіть допомагав бідним людям і був відомою людиною [40].

За словами друзів і сім'ї, місцеві поліцейські роками переслідували і жорстоко поводитися з Буазізі, в тому числі і в дитинстві, регулярно конфісковуючи його невеликий візок з продуктами. Вранці 17 грудня) він розпочав свій робочий день о 8:00. Відразу після 10:30 поліція знову почала його переслідувати, нібито через те, що у нього не було дозволу на торгівлю. Сім'я Буазізі стверджує, що його публічно принизили, що 45—річна жінка, муніципальний службовець Файда Хамді вдарила його по обличчю, плюнула в нього, конфіскувала його електронні ваги і відкинула його візок з продуктами. Також було заявлено, що вона образила його покійного [41].

Буазізі не мав коштів, щоб підкупити поліцейських, щоб вони дозволили йому продовжувати вуличну торгівлю. Він благав чиновників, але вони відмовилися допомогти. У той час у Тунісі хабарництво було на піку, і він не мав інших засобів, щоб прогодувати свою сім'ю. Розлючений протистоянням, він взяв бензин і облив все

тіло. Він спалив себе об 11:30 ранку перед ратушею, а його двоюрідний брат Алі зняв усе на камеру, і ця іскра перетворилася на вогонь.

Буазізі помер у Центрі опіків і травм імені Бен Аруса через 18 днів після спалення, 4 січня 2011 року о 17:30 за місцевим часом. За оцінками, в похоронах взяли участь понад 5 000 осіб [42].

Туніська революція була значною і широкомасштабною кампанією громадянського опору, що включала низку вуличних демонстрацій у Тунісі. Її результатом стало усунення багаторічного президента Зін ель—Абідіна Бен Алі в січні 2011 року. Революція врешті—решт призвела до всеосяжного процесу демократизації і встановлення в країні вільних і демократичних виборів.

До революції заворушення в Тунісі були рідкістю, оскільки будь—яка форма протесту ефективно придушувалася колишнім режимом, а протестувальникам загрожувало ув'язнення. Однак вчинок Мохамеда Буазізі запалив іскру, яка запустила ланцюг подій. Режим намагався контролювати наратив, забороняючи ЗМІ та телебаченню повідомляти про Буазізі та пильно стежачи за ситуацією. Однак поширення новин через соціальні медіа—платформи, такі як Facebook і Twitter, було неможливо зупинити, і світ став свідком розгортання подій.

24 грудня почалася стрілянина, і революція швидко набрала обертів, охопивши всю країну.

З самого початку революції Бен Алі виступав по телебаченню зі зверненням до народу і постійно шукав підтримки, але ситуація перевернулася з ніг на голову. 10 січня уряд оголосив про закриття всіх шкіл та університетів на невизначений термін, щоб придушити заворушення. За кілька днів до відходу з посади Бен Алі оголосив, що не змінюватиме чинну конституцію, що було сприйнято як обіцянку піти у відставку у 2014 році через свій вік.

14 січня Бен Алі розпустив уряд і оголосив надзвичайний стан. Офіційні особи заявили, що причиною введення надзвичайного стану був захист громадян Тунісу та

їхнього майна. Людям також було заборонено збиратися групами більше трьох осіб, інакше їм загрожував арешт або розстріл при спробі втечі. Після туніської революції вона поширилася по всьому світу. Наслідки туніської революції сильно вплинули на п'ять інших країн: Лівію, Єгипет, Ємен, Сирію і Бахрейн, де або було повалено режим, або відбулися великі повстання і соціальне насильство, включаючи заворушення, громадянські війни або повстання.

Тривалі вуличні демонстрації відбулися в Марокко, Іраку, Алжирі, іранському Хузестані, Лівані, Йорданії, Кувейті, Омані та Судані. Невеликі протести відбулися в Джибуті, Мавританії, Палестинській національній адміністрації, Саудівській Аравії та Західній Сахарі, контрольованій Марокко. Основним гаслом демонстрантів в арабському світі є «аш—ша'б юрід іскат ан—нізам» («народ хоче повалити режим»).

В Єгипті протести почалися 25 січня 2011 року і тривали 18 днів, під засланими — «Мубарак, геть! Тисячі єгиптян вийшли на марші в Каїрі, Александрії та інших містах 25 січня, вимагаючи відставки президента Хосні Мубарака, який перебуває при владі вже 30 років, а також «хліба, свободи і гідності». Близько опівночі 28 січня єгипетський уряд спробував, дещо успішно, ліквідувати доступ до Інтернету в країні [43].

Пізніше того ж дня, коли десятки тисяч людей вийшли на вулиці великих міст Єгипту, президент Хосні Мубарак відправив у відставку свій уряд, а згодом призначив новий кабінет міністрів. Мубарак також призначив першого віце—президента за майже 30 років. Військові негайно розпустили єгипетський парламент, призупинили дію Конституції Єгипту, а прем'єр—міністром був призначений цивільна особа, Ессам Шараф, проте протести, що супроводжувалися насильством, тривали до кінця 2011 року. Хосні Мубарак і його колишній міністр внутрішніх справ Хабіб аль—Адлі були засуджені до довічного ув'язнення. Його наступник, Мохаммед Мурсі, був оголошений першим демократично обраним президентом Єгипту перед суддями Вищого конституційного суду. Нові протести спалахнули в Єгипті 22

листопада 2012 року. 3 липня 2013 року військові скинули новий уряд, і президент Мурсі був усунутий від влади.

Антиурядові протести в Лівії почалися 15 лютого 2011 року. До 18 лютого опозиція контролювала більшу частину Бенгазі, другого за величиною міста країни.

17 березня була прийнята Резолюція 1973 Ради Безпеки ООН, яка санкціонувала створення безпальотної зони над Лівією і «всі необхідні заходи» для захисту цивільного населення. Наприкінці серпня бійці, що виступали проти Каддафі, захопили Тріполі, розкидавши уряд Каддафі і ознаменували кінець його 42—річного правління. Багато урядових установ, включаючи Каддафі та кількох високопосадовців, були захоплені. 20 жовтня Муамер Каддафі був заарештований і страчений у Сірті повстанцями, які знайшли його, коли він ховався у зливовій каналізації. Однак після вбивства Каддафі громадянська війна продовжилася.

Починаючи з середини січня 2011 року, протести відбувалися в багатьох містах на півночі і півдні Ємену. Спочатку демонстранти протестували проти урядових пропозицій щодо зміни конституції Ємену, безробіття, економічних умов і корупції, але незабаром до їхніх вимог додався заклик до відставки президента Алі Абдалли Салеха. Велика демонстрація за участю понад 16 000 протестувальників відбулася в Сані 27 січня 2011 року. 3 лютого 20 000 протестувальників вийшли на демонстрацію проти уряду в Сані. Салех був евакуйований до Саудівської Аравії на лікування, але передав владу віце—президенту Абд аль—Рабу Мансуру аль—Хаді, який значною мірою продовжив його політику.

23 вересня, через три місяці після замаху, Салех раптово повернувся до Ємену, незважаючи на всі попередні очікування. Після цього 21 лютого 2012 року відбулися президентські вибори, на яких Хаді (єдиний кандидат) отримав 99,8 відсотка голосів. До 27 лютого Салех подав у відставку і передав владу своєму наступнику.

Протести в Сирії почалися 26 січня 2011 року, коли поліцейський напав на чоловіка на вулиці Аль—Харіка в старому Дамаску. 6 березня сирійські сили безпеки

заарештували близько 15 дітей у місті Дараа на півдні Сирії за те, що вони обмалювали стіни написом «Ваша черга, лікарю», посилаючись на президента Башара аль—Асада, кваліфікованого офтальмолога. Незабаром спалахнули протести проти арешту і жорстокого поводження з дітьми.

Тисячі протестувальників зібралися в Дамаску, Алеппо, Аль—Хасаці, Дараа, Дейр—ез—Зорі та Хамі 15 березня, а нещодавно звільнений політик Сухайр Атассі став неофіційним речником «сирійської революції». 18 квітня 2011 року близько 100 000 протестувальників вийшли на центральну площу Хомса, вимагаючи відставки президента Башара аль—Асада.

31 липня танки сирійської армії штурмували кілька міст, включаючи Хаму, Дейр—ез—Зур, Абу—Камаль і Герак поблизу Дараа. Загибло щонайменше 136 осіб, що стало найбільшою кількістю жертв за один день з початку повстання. Наприкінці січня 2012 року Вільна сирійська армія розпочала повномасштабний наступ проти уряду.

До березня 2012 року уряд розпочав військові операції проти опозиції в провінції Ідліб. До кінця квітня 2012 року, незважаючи на оголошення перемир'я по всій країні, спорадичні бої тривали. 12 червня 2012 року глава миротворчого контингенту ООН в Сирії заявив, що, на його думку, Сирія вступила в період громадянської війни.

Угрупування «Ісламська держава» (ІД) проголошує «халіфат» на території, яку воно захопило в Сирії та Іраку 29 червня 2014 року.

Члени угруповання чинять масові безчинства, так як, відрубання голів, масові вбивства, викрадення, зґвалтування та етнічні чистки меншин.

30 вересня 2015 року головний прихильник Асада Росія, розпочинає бойові дії проти сирійських повстанців, за допомогою атак с повітря [43].

3.2. Діяльність США під час Арабської весни.

США активно підтримували ідею демократичних реформ у регіоні, включаючи створення інклюзивних політичних систем, захист прав людини та розвиток громадянського суспільства.

1. Засудження насильства: США висловлювали рішуче засудження насильства, що застосовувалося проти мирних демонстрацій у регіоні. Вони підкреслювали, що такі дії є неприпустимими і порушують права людини, що викликало обурення і потребувало негайного припинення цього насильства. У відповідь на громадянську війну і гуманітарну кризу, що розгорнулася в Сирії, міжнародне співтовариство, в тому числі США і європейські лідери, висловили своє засудження дій режиму Асада і виступили за зміну керівництва для вирішення триваючого конфлікту [44].

2. Підтримка прав людини: США активно підтримували права людини, включаючи свободу слова, свободу зібрань та інші громадянські свободи. Вони закликали уряди регіону дотримуватися міжнародних стандартів у сфері прав людини, звільняти політичних в'язнів і створювати умови для вільного вираження думки.

3. Підтримка демократичних інституцій: США надавали фінансову, технічну та консультативну допомогу для зміцнення демократичних інституцій у регіоні. Це включало підтримку виборчих процесів, розвиток правової системи, незалежних ЗМІ та розвиток громадянського суспільства. Це сприяло створенню основ для демократичного управління та активної участі громадян у прийнятті рішень.

4. Дипломатичні зусилля: США використовували свій дипломатичний вплив для спонукання урядів регіону до впровадження демократичних реформ. Вони висловлювали обурення насильством, підтримували мирні протести та закликали до діалогу між урядом та опозицією. Американські лідери активно спілкувалися з

регіональними лідерами, висували вимоги щодо демократичних змін та надавали допомогу у впровадженні реформ.

5. Обмін досвідом та навчання: США сприяли обміну програмами та навчанням для політичних лідерів, молоді, журналістів та інших учасників громадянського суспільства з метою передачі демократичних цінностей, навичок та знань, наприкладі програми Фулбрайта та Міжнародний грант для лідерів візитерів завдяки таким не урядовим організаціям як AMIDEAST [45]. Це допомагало формувати кадри, які могли активно діяти на шляху до демократичних змін у своїх країнах.

Демократичні принципи мали значний вплив на реформи, які США впроваджували у регіоні Арабської весни. Засудження насильства, підтримка прав людини, демократичних інституцій, дипломатичні зусилля та обмін досвідом були основними складовими цього впливу. Варто зазначити, що успіх реформ залежав від конкретних умов і динаміки в кожній країні регіону. США здійснювали дії для підтримки демократичних інституцій у регіоні Арабської весни, надаючи різні види допомоги на різних етапах демократичного процесу.

Адміністрація США, спільно з Державним департаментом та агентствами, присвяченими демократії, правам людини та розвитку, такими як USAID і Фонди Національної демократії, здійснювала координовані заходи. Наприклад, у підтримку виборчих комісій у регіоні Арабської весни США надавали фінансову, технічну та консультативну допомогу. Розмір фінансової допомоги визначався залежно від потреб та конкретного проекту. Наприклад “У п’ятницю «Велика вісімка» пообіцяла 20 мільярдів доларів допомоги Тунісу та Єгипту і пообіцяла виділити ще мільярди на підтримку «Арабської весни»[46] та нових демократій, що виникають після народних повстань.” І на додаток до цього, президент Франції Ніколя Саркозі заявив, що “на додаток до 20 мільярдів доларів кредитів, наданих Світовим банком та подібними регіональними кредиторами, в яких домінують великі держави, ще стільки ж надійде з інших джерел — 10 мільярдів доларів від багатих на нафту арабських країн Перської затоки і 10 мільярдів доларів від урядів інших країн.”[46].

Технічна допомога включала навчання персоналу виборчих комісій, підтримку в організації та проведенні виборів, а також використання спеціальних програм та технологій. Консультативна допомога передбачала надання експертних порад і кращих практик щодо організації виборчих процесів та забезпечення їх прозорості. Допомога була надана виборчим комісіям в різних країнах регіону Арабської весни, а також іншим структурам, відповідальним за організацію виборів, таким як місцеві виборчі комісії та органи управління виборчим процесом. Це включало в себе допомогу з фінансування, технічну підтримку та консультації. Ініціатива надання допомоги належала адміністрації США, а координація здійснювалась Державним департаментом США, спільно з агентствами та програмами, присвяченими демократії, правам людини та розвитку, такими як USAID та Фонди Національної демократії.

Крім надання допомоги виборчим комісіям, підтримка демократичних реформ в регіоні Арабської весни також включала допомогу і підтримку розвитку правової системи, судової системи та інших правових інститутів у країнах, що переживали політичні перетворення. Це означало надання допомоги і підтримки в розробці ефективної правової бази, навчанні суддів та прокурорів, зміцненні правової освіти та незалежності судів.

У рамках підтримки демократичних реформ, США надавали допомогу і підтримку розвитку громадянського суспільства та незалежних громадських організацій. Це включало фінансову підтримку, навчання активістів, посилення їхньої спроможності та сприяння їхній ролі у демократичному процесі. Усі ці заходи мали на меті сприяти розвитку демократичних інституцій, зміцненню правової системи та підтримці громадянського суспільства у країнах регіону Арабської весни. Після революції 2011 року в Тунісі спостерігалася певна напруженість у відносинах між ісламістами і секуляристами. Проте, вони в основному змогли знайти компроміси, і в 2014 році вони досягли згоди щодо конституції [47].

Підтримка громадянського суспільства мала на меті сприяти його розвитку та підтримці незалежних громадських організацій у регіоні Арабської весни. Ці організації могли працювати з різними групами громадян, активістами, незалежними журналістами, молодіжними організаціями та іншими учасниками громадянського суспільства з метою підвищення їхнього впливу, розширення демократичного діалогу та забезпечення їхньої участі в процесі прийняття рішень.

Приклади підтримки громадянського суспільства включали надання грантів та фінансування проектів громадських організацій, що дозволяло їм розширювати свою діяльність та здійснювати вплив на соціальні та політичні процеси. Також проводилися тренінги та семінари для активістів, щоб зміцнити їхні навички у галузі організаційної роботи, лобювання, комунікації та стратегічного планування.

Додатково, це сприяло розвитку мереж та платформ для співпраці громадських організацій, що сприяло обміну досвідом, координації зусиль та зміцненню колективної дії. Зокрема, створювалися мережі громадських організацій на регіональному та міжнародному рівнях для обговорення важливих питань та спільного розв'язання проблем. Крім того, підтримка громадянського суспільства включала активну підтримку громадських кампаній та ініціатив, спрямованих на просування демократичних цінностей, захист прав людини та встановлення прозорого та відповідального управління. Усі ці заходи сприяли розвитку громадянського суспільства, зміцненню громадських організацій та підвищенню їхнього впливу на політичні процеси та прийняття рішень у регіоні Арабської весни.

Підтримка та розвиток політичних партій в рамках Арабської весни були важливими аспектами для створення політичної репрезентації, конкуренції та розвитку політичної культури в регіоні. Міжнародні організації, зокрема американські, надавали фінансову підтримку політичним партіям з метою допомогти їм у їхньому розвитку, організації політичних кампаній, навчанні кадрів та забезпеченні необхідних ресурсів. Результатом підтримки було заплановано вибори, які призвели до перемоги ісламської партії «Еннахда». І напередодні президентських

виборів у червні 2012 року адміністрація Обама висловила підтримку кандидату від «Мусульманського братства» Мухаммеду Мурсі в Єгипті під час президентських виборів між Мухаммедом Мурсі та колишнім генералом Ахмадом Шафіком. Ця підтримка ґрунтувалася на запевненнях «Братів—мусульман», що вони відстоюватимуть інтереси США, якщо прийдуть до влади в Єгипті.

Для досягнення цих цілей, експерти та консультанти з міжнародних організацій співпрацювали з політичними партіями, надаючи їм технічну підтримку у розробці політичних програм, стратегій комунікації, організації виборчих кампаній та інших аспектів політичної діяльності. Фінансові ресурси та технічна підтримка об'єднувалися для проведення тренінгів, семінарів та навчальних програм для представників політичних партій з метою підвищення їхніх навичок у проведенні політичної діяльності, управлінні партійною структурою, комунікаціях та стратегічному плануванні.

Організовувалися форуми та зустрічі, де представники різних політичних партій мали змогу обмінюватися досвідом, дискутувати над ключовими питаннями та сприяти встановленню діалогу між політичними силами. Це сприяло побудові більш відкритого та плідного політичного середовища, зміцненню демократичних інститутів та розвитку демократії в регіоні Арабської весни.

Державний департамент США був однією з ключових організацій, які координували цю роботу з підтримки та розвитку політичних партій в регіоні Арабської весни. Вони співпрацювали з різними агентствами та програмами, що займаються демократією, правами людини та розвитком, зокрема:

Агентство міжнародного розвитку США (USAID): USAID надавало фінансову та технічну підтримку політичним партіям та іншим демократичним ініціативам в регіоні Арабської весни.

1. Фонди Національної демократії (National Endowment for Democracy): Ці фонди, які отримують фінансування від уряду США, підтримували демократичні

процеси та політичні партії в різних країнах, включаючи країни, що пройшли Арабську весну.

2. Фонд свободи (Freedom House): Freedom House займалась моніторингом демократичних процесів, правами людини та підтримкою громадських організацій в регіоні, сприяючи становленню демократії та розвитку політичних партій.

3. Міжнародна організація «Вибори та демократія» (International Foundation for Electoral Systems, IFES): IFES спеціалізується на підтримці демократичних виборів та надавала технічну допомогу в організації виборчих кампаній та процесів у регіоні.

4. Міжнародна організація «Виборча технічна допомога» (International Institute for Democracy and Electoral Assistance, International IDEA): IDEA сприяла розвитку демократичних інститутів та надавала підтримку у проведенні виборів та політичних реформ.

5. Міжнародний центр розвитку жінок (International Center for Research on Women, ICRW): ICRW фокусувався на підтримці ролі жінок у політичному житті та розвитку гендерної рівності.

6. Громадянська платформа (Civil Society Platform): Ця платформа забезпечувала можливості для взаємодії та співпраці різних громадських організацій і політичних партій у регіоні, стимулюючи діалог та обмін досвідом.

Ці організації та програми сприяли розвитку політичних партій, надавали фінансову, технічну та інституційну підтримку, організовували тренінги, семінари, форуми та зустрічі для підвищення навичок політичної діяльності та створення платформи для діалогу між політичними силами.

3.3 Чи правильна була політика США?

Чому Обама став речником публічної дипломатії Сполучених Штатів у такий важливий момент? Коли Барак Обама був обраний президентом у листопаді 2008

року, сприйняття американської публічної дипломатії на Близькому Сході змінилося, оскільки особистість Обама почала домінувати в цій дипломатії. В арабському світі спостерігалось поєднання надії і небажання, коли Барак Обама був обраний президентом замість Джорджа Буша—молодшого. Він був першим чорношкірим президентом США, демократом з другим ім'ям Хусейн, мультикультурним діячем, який мав зв'язки з Індонезією, найбільшою мусульманською країною, та Африкою, і тому породив очікування змін в американській політиці та поведінці.

Однак опитування Pew Research Center показують, що популярність Обама в арабському світі почала падати, оскільки люди в цьому регіоні не побачили реальних змін у зовнішній політиці, на які вони сподівалися під час його адміністрації, особливо на ізраїльсько—палестинському фронті [44].

Арабська весна поставила Сполучені Штати перед новою проблемою з точки зору публічної дипломатії. Революції, що відбулися в арабському світі, відрізняються в одному відношенні, а саме: вони об'єднують дві ідеологічні сили. Одна з них — це прагнення до більшої свободи, демократії та підзвітності уряду. Але вони також мають велику ісламістську складову, тому що режими, які були при владі, не тільки придушували індивідуальну свободу, але й придушували значну частину ісламського руху. Тож ці два рухи, демократичний та ісламістський, йдуть разом. Це робить ці революції особливими.

В той же час, вони мають багато рис революцій, знайомих з історії. Вони мали початкову народну фазу, яка в основному полягала у вуличну мобілізацію. Помірковані сили такі як Ісламські фундаменталісти намагалися обмежити революцію і зберегти частину старого режиму тому боротьба між тими, хто прагнув більш радикальних змін, (ХАМАС, Хезболлах, Аль—Каїда)[35], і тими, хто все ще тримається за те, що ми бачили в минулому (режими Асада, Бен—Алі, Мурабака)[35].

Тому зокрема, в Єгипті протистояння між «Братами—мусульманами» і військовими дійсно зіштовхнуло тих, хто хотів нового Єгипту, з тими військовими, які намагаються зберегти частину старого режиму.

Ми повинні пам'ятати, що ці революції — це спроби арабських народів взяти під контроль своє життя і власні уряди. Тому американці не повинні розглядати це як місце, де вони можуть мати великий вплив. Дійсно, якщо західні уряди намагатимуться мати занадто великий вплив на арабські уряди, вони можуть сприйматися як такі, що стоять на заваді або створюють проблеми, а не будують альянси чи отримують підтримку.

США загалом мають бути задоволені, оскільки людські цінності, такі як прагнення до демократії, підзвітність уряду та особиста свобода, є дуже важливими для цих революцій. У той же час, ми повинні розуміти, що ці країни не будуть просто копіювати європейський шлях. Вони повинні знайти свій власний шлях вперед в рамках своєї власної культури. Але в той же час вони хочуть працювати разом з Америкою так само, як Америка хоче мати друзів на своєму південному кордоні.

Тому висновком із цієї ситуації є те, що ми повинні підтримувати їх, але не очікувати, що ми зможемо вказати шлях, яким підуть країни арабського світу. Сполучені Штати зобов'язані навіть після закінчення Арабської весни підтримувати зусилля народів арабського світу, які прагнуть визначати свою долю. Іноді ця підтримка набуватиме форми санкцій проти диктаторів, а іноді — прямої військової підтримки людей, які борються за свою свободу, як це було у випадку з Лівією і може статися у випадку з Сирією. Але знову ж таки, важливо мати терпіння. Сполучені Штати можуть лише підтримувати те, що робить народ регіону. Сирія є доказом того що ми маємо не так багато можливостей кардинально змінити хід подій.

У певному сенсі, Сполученим Штатам буде добре бути служницями історії в цих випадках, тому що історія твориться народами регіону.

Єдине, чого можна очікувати, це ще більшої кількості іммігрантів з Північної Африки, які прибуватимуть до Західних країн. Революції не будуть легкими чи простими. Будуть хвилі насильства і безладу, і це, ймовірно, спричинить певні хвилі міграції з арабського світу до цих європейських міст. Це, звичайно, проблема,

оскільки імміграційна політика не завжди є дружньою, але це також можливість побудувати мости і порозуміння.

Було б чудово, якби громади мігрантів до США були повноправними членами американського суспільства і могли говорити про свободу, яку пропонують американські цінності. Професор Джек Голдстоун зі Школи публічної політики Джорджа Мейсона у інтерв'ю посольству США в Брюсселі 6 лютого 2012 року сказав «Один з моїх друзів у США каже, що, на жаль, мусульмани на Близькому Сході не завжди усвідомлюють, що в Америці мусульмани більш вільні у сповідванні своєї релігії, ніж у багатьох країнах ісламського світу. ».

Отже, якщо Америка зможе стати тим місцем, яке надихатиме людей слідувати таким цінностям, як демократія і свобода, то іммігрантські спільноти через свої комунікації можуть мати дуже позитивний вплив на те, що відбувається в південному Середземномор'ї.

Питання про те, як швидко розвиватиметься демократія, є складним. Дуже ймовірно, що деяким країнам арабського світу, таким як Ірак, Сирія і Лівія, буде важче рухатися до демократії, ніж іншим. Марокко, Туніс і Єгипет мають більше шансів рухатися в напрямку демократії, оскільки їхнє населення старішає, їхня економіка трохи більш індустріалізована, і вони мають більший середній клас, що дає їм певні переваги. Це не означає, що все буде добре, але було б нерозумно очікувати, що всі арабські країни розвиватимуться за однаковим графіком.

Те ж саме можна сказати і про демократію в різних групах. Цілком ймовірно, що права жінок в арабському світі не розвиватимуться так швидко, як у деяких частинах Європи. З іншого боку, Швейцарія не надавала жінкам право голосу до 1971 року, тому європейці не можуть сказати, що вони завжди надавали всі права всім і кожному від самого початку. Різні країни йдуть до цього з різною швидкістю.

Якщо людям в арабському світі дати можливість вільно обирати власну долю, багато з них оберуть велику відданість ісламським цінностям. Це їхня історія і

культура, і було б нереально очікувати іншого. Однак вони хочуть, щоб це був вибір, і вони хочуть, щоб їхні уряди реагували на нього, що означає наявність демократичних інститутів. Тому ми побачимо зростання демократії і політики, поступове поширення прав людини в деяких країнах і швидше звільнення жінок, як в Тунісі, в той час як інші країни можуть відставати в цьому відношенні.

Але є думка що права християн і євреїв будуть проблемою, але історія є свідком того, що Близький Схід був світом, де протягом більшої частини історії різні віросповідання працювали разом, і тому можна сподіватися, що це станеться знову.

Знання є універсальними, і наука є універсальною. Однак прогрес у науці вимагає інфраструктури, на створення якої потрібен час, включаючи університетське викладання, технічно кваліфікованих працівників, дослідницькі лабораторії та найвищі стандарти наукової роботи. Тому немає безпосередньої загрози, що Захід втратить свою провідну роль. Навіть Китаю та Індії знадобиться щонайменше покоління, а можливо, і два покоління, щоб повністю наздогнати Захід. Так само знадобиться час, щоб арабський світ наздогнав Захід і вийшов на передові рубежі науки та інновацій.

З іншого боку, було б необачно припускати, що Захід завжди зберігатиме свою перевагу протягом сотень років у майбутньому. Історія показує, що протягом багатьох років Індія, Китай і протягом багатьох століть ісламський світ були на попереду планети всієї щодо наукового прогресу. Західні країни здобули своє лідерство частково завдяки досягненням індійських та ісламських вчених. Тому було б розумно очікувати, що в певний момент історії всі народи світу будуть робити більш збалансований внесок у науковий прогрес.

Західним людям не зашкодить, якщо інші країни розроблять патенти на чудові ліки або корисні продукти. Це просто означає, що частина нашої гордості і, можливо, навіть трохи зарозумілості з приводу того, що ми є вищою цивілізацією, повинна буде поступитися місцем реаліям історичних відмінностей і майбутніх змін.

Сполученим Штатам знадобляться нові союзники, оскільки глобальний ландшафт змінюється. Попередній поділ світу на демократичний перший світ, комуністичний другий світ і слаборозвинений третій світ вже застарів. Ми вже бачимо спроби перекроїти світ заново. І рухаємося до ситуації, коли розвинений світ включає такі регіони, як Китай, Індія, частини Перської затоки та інші, в той час як світ, що розвивається, все ще бідний, але переживає швидке зростання в розмірах і економічній силі.

Більше того, країни першого світу старіють і стикаються з фінансовими зобов'язаннями перед своїм старіючим населенням, що обмежуватиме їхні військові витрати і можливості (у США цей показник складає 38.5 у Іраці 21.2, Єгипті 24.1, Ємені 19.8) [48]. Тому будь—яка нова оборонна позиція не буде нагадувати Сполучені Штати, які беруть на себе весь світовий військовий тягар. Замість цього Сполучені Штати, як висловився Обама, можуть взяти на себе провідну роль «позаду або, можливо, з більш допоміжної позиції».

У цьому контексті роль Сполучених Штатів полягатиме у створенні різноманітних альянсів і коаліцій для вирішення конкретних проблем. Минулі приклади, такі як Лівія і Боснія, ілюструють цей підхід. Ці зусилля передбачатимуть співпрацю між молодими країнами з більшим населенням і швидкозростаючою економікою, які працюватимуть разом США. Це демографічна необхідність, оскільки США можуть бути не в змозі розгорнути значні сили на місцях для запобігання гуманітарним катастрофам або реагування на порушення правопорядку.

Тому більше уваги буде приділятися регіональним і специфічним коаліціям. В ідеалі ці коаліції будуть різноманітними і збалансованими, об'єднуючи держави, що розвиваються, разом з визнаними державами для ефективного вирішення майбутніх проблем.

Перед Заходом стоїть серйозний виклик у визначенні свого майбутнього і того, як вона презентує себе світові. Шлях до більшої сили лежить через збереження культурного розмаїття між європейськими країнами при одночасному зменшенні

політичної та економічної нерівності. Це вимагає розвитку ширшої американської демократії та більшої гармонізації законів і правил. Це також вимагає готовності сприяти вільному пересуванню людей, товарів і передового досвіду в різних секторах, таких як промисловість і навколишнє середовище.

Чим більше Захід об'єднується політично та економічно, тим сильнішою вона стає як єдине ціле. Однак виклик полягає в тому, щоб досягти цього, зберігаючи культурне багатство окремих націй і не піддаючись спокусі конфлікту та надмірної національної самоідентифікації. Баланс між єдністю та різноманітністю матиме вирішальне значення для формування майбутнього та утвердження цього нового світу.

Висновок

Отже який висновок можна звідси винести? У світі, який постійно змінюється, Західний світ стикається з викликами і може більше не зберігати свою традиційну перевагу. Історія свідчить про те, що в минулому Індія, Китай та ісламський світ були лідерами наукового прогресу, і Захід здобув своє лідерство, використовуючи їх досягнення. Тому розумно очікувати, що в майбутньому всі народи світу будуть робити більш збалансований внесок у науковий прогрес.

Західним країнам не шкодитиме, якщо інші країни розроблять інноваційні продукти та ліки, оскільки це сприятиме глобальному розвитку. Замість того, щоб самовпевнено вважати себе вищою цивілізацією, Захід повинен враховувати історичні відмінності та майбутні зміни, визнаючи, що інші країни також можуть внести вагомий внесок у розвиток світу.

Глобальний політичний та економічний ландшафт зазнає змін, і це вимагає нових союзників для Сполучених Штатів. Поділ світу на перший, другий та третій світи вже застарів, і на сьогоднішній день спостерігається спроба переконструювати глобальну систему. Західні країни мають сприяти формуванню нових регіональних

альянсів та коаліцій для вирішення спільних проблем, співпрацюючи з країнами, що розвиваються.

У майбутньому Сполучені Штати можуть виконувати провідну роль, проте з меншою акцентуацією на світовому військовому лідерстві і більшою увагою на економічному співробітництві та дипломатії. Такий підхід сприятиме збереженню стабільності та здатності співпрацювати з різними регіонами світу.

Культурне розмаїття також важливо зберігати і поважати. Замість примусового нав'язування своїх цінностей іншим країнам, Захід має відкрито сприймати інші культури та шанувати різноманітність. Це сприятиме гармонійному співіснуванню різних культур та збереженню світового миру.

Узагалі, в майбутньому Сполучені Штати та інші країни Заходу повинні приймати реалістичний підхід до геополітичної ситуації, розуміючи, що світ змінюється. Співпраця, взаємодія та пошук нових союзників є ключовими складовими успіху у світі, що змінюється, і Захід має готовність адаптуватися до нових реалій для забезпечення майбутнього розвитку та процвітання.

ВИСНОВКИ

У даній праці було проведено детальний концептуальний аналіз публічної дипломатії США. Спочатку була розкрита сутність цієї концепції, що включає в себе використання не тільки традиційних дипломатичних інструментів, але й елементів громадської дипломатії, медіа та комунікаційних технологій для впливу на іноземні аудиторії. Далі була розглянута термінологія, пов'язана з публічною дипломатією, такі як «м'яка сила», «дипломатія людських ресурсів» і «публічна комунікація». Виявилось, що ці терміни використовуються для опису основних ідей і підходів, що лежать в основі публічної дипломатії США.

Крім того, була проаналізована концепція «м'якої сили» у публічній дипломатії США. Ця концепція використовує ненасильницькі методи та стратегії для досягнення зовнішньополітичних цілей. Вона базується на використанні елементів культури, мистецтва, освіти, наукових обмінів, гуманітарної допомоги та інших інструментів для підтримки державних інтересів. Було показано, що концепція «м'якої сили» є важливою складовою публічної дипломатії США і впливає на її діяльність в різних країнах та контекстах.

Також було досліджено внесок США у розвиток публічної дипломатії. Виявилось, що США відіграють важливу роль у формуванні та популяризації публічної дипломатії як інструменту зовнішньої політики. США активно використовують публічну дипломатію для сприяння демократії, підтримки прав людини, налагодження міжкультурного діалогу та зміцнення своєї міжнародної репутації.

Наступним кроком стало дослідження процесу зародження, становлення і розвитку публічної дипломатії США. Встановлено, що з появою нових технологій і комунікаційних засобів публічна дипломатія зазнала значних змін, а роль соціальних мереж, блогів, відео— та аудіоматеріалів стала все більш важливою для публічної дипломатії США.

Також був проаналізований інструментарій США у сфері публічної дипломатії, який включає в себе створення та поширення інформації, проведення культурних обмінів, гуманітарну допомогу, організацію діалогу з іноземними партнерами та інші заходи. Було показано, що цей інструментарій грає важливу роль у впливі на міжнародну громадськість та формуванні думок про США.

Далі було досліджено діяльність США під час Арабської весни. Проаналізовано хронологію подій у країнах Арабської весни та встановлено вплив публічної дипломатії США на ці події. Було з'ясовано, що США використовували широкий спектр інструментів публічної дипломатії для підтримки демократичних процесів, сприяння правам людини та стабілізації ситуації у регіоні.

Результати проведеного дослідження підтверджують важливість та актуальність публічної дипломатії для США. Концепція публічної дипломатії, особливо підкреслена концепцією «м'якої сили», є важливим інструментом впливу на міжнародну сцену. США активно розвивають та використовують публічну дипломатію, внесок якої стає невід'ємною складовою їх зовнішньої політики.

Дослідження показало, що розвиток публічної дипломатії США відбувається в контексті зміни технологічного ландшафту, де соціальні мережі та інші комунікаційні засоби відіграють значну роль у формуванні думок та сприянні діалогу. США активно використовують інструментарій публічної дипломатії для досягнення своїх цілей та впливу на глобальну громадськість.

Воно також підтвердило важливість ролі США під час Арабської весни. Через використання публічної дипломатії, США сприяли демократичним змінам у країнах регіону та підтримували права людини. Втім, деякі аспекти політики США під час Арабської весни також стали предметом критики.

Отже підсумовуючи, дослідження "Публічна дипломатія США в контексті подій Арабської весни 2010-2012 рр." розкрило ряд важливих висновків:

1. Публічна дипломатія США відіграла ключову роль у підтримці демократичних змін під час Арабської весни. Вона використовувала різноманітні комунікаційні засоби, включаючи традиційні ЗМІ та соціальні мережі, для сприяння обміну ідеями та підтримки громадянського суспільства.

2. Публічна дипломатія США виступала як каталізатор змін, підтримуючи міжнародний тиск на режими, що порушували права людини та демократичні принципи. Вона надавала фінансову та технічну допомогу організаціям громадянського суспільства, надсилала спостерігачів на вибори та засуджувала порушення прав людини.

3. Однак, публічна дипломатія США також зазнала критики, звинувачують її у втручанні та дублюванні власних інтересів. Це призвело до негативного сприйняття американської публічної дипломатії та спротиву урядів країн Арабської весни.

4. Дослідження Арабської весни та ролі публічної дипломатії США має важливе значення для розуміння впливу зовнішньої політики на демократичні процеси та стабільність в регіоні. Воно підкреслює роль комунікаційних засобів у формуванні громадської думки та підтримці громадянського суспільства.

5. Подальші дослідження в галузі публічної дипломатії можуть сприяти розвитку стратегій та практик, спрямованих на зміцнення демократії та захист прав людини в Арабському світі. Вивчення позитивного та негативного досвіду публічної дипломатії США під час Арабської весни може допомогти країнам та організаціям зрозуміти ефективні методи комунікації та підтримки демократичних змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ward A. Prague Spring, Arab Spring, New World. // Medium. URL: <https://medium.com/gentlyserious/prague—spring—arab—spring—new—world—619437abede5> (дата звернення: 12.01.23).
2. Zaharna A.S. Culture Posts: Public Diplomacy in the Ancient World. // USC Center on Public Diplomacy. URL: <https://uscpublicdiplomacy.org/blog/culture—posts—public—diplomacy—ancient—world> (дата звернення: 02.04.2023).
3. Cull N.J. Perspectives on Public Diplomacy. // Kamu Diplomasisi. <http://kamudiplomasisi.org/pdf/kitaplar/PDPerspectivesLessons.pdf> P.12—40.
4. Huijgh E. Public Diplomacy at Home // Koninklijke Brill NV, Leiden, 2019. Vol. 15. P.11—21.
5. Porter P. Was Paul Kennedy Right? American Decline 30 Years On. // War on the Rocks. URL: <https://warontherocks.com/2015/06/was—paul—kennedy—right—american—decline—30—years—on/> (дата звернення: 16.02.2023).
6. Nye S. Joseph. Soft Power: The Means To Success In World Politics // New York: PublicAffairs Press. 2004. P. 33.
7. Amarasinghe P. Reminiscence of Soviet Soft Power and the Way It Influenced the Global South. // Modern Diplomacy. URL: <https://moderndiplomacy.eu/2019/11/02/reminiscence—of—soviet—soft—power—and—the—way—it—influenced—the—global—south> (дата звернення: 18.03.2023).
8. Lawford E. Where Did Climate Diplomacy Go Wrong? // Prospect Magazine. URL: <https://www.prospectmagazine.co.uk/politics/38025/where—did—climate—diplomacy—go—wrong> (дата звернення: 15.04.2023).
9. Burck J. The Climate Change Performance Index 2023. // NewClimate Institute. URL: <https://newclimate.org/resources/publications/the—climate—change—performance—index—2023> (дата звернення: 12.03.2023).

10. Kohler C. T. Religion in the Workplace: Faith, Action, and the Religious Foundations of American Employment Law. Chicago—Kent Law Review Vol. 83. 2008. P. 975—991.
11. Jurková P. J. The Domestic Dimension of Israeli Public Diplomacy // Polish Political Science Yearbook, Vol. 47(2) (2018), P. 242–253.
12. Karp M. The Surprising Reason That There Are So Many Thai Restaurants in America. // VICE. URL: <https://www.vice.com/en/article/paxadz/the-surprising-reason-that-there-are-so-many-thai-restaurants-in-america> (дата звернення: 27.02.2023).
13. From friend to foe: How America turned on Iraqi Kurds. // The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/world/2004/aug/24/iraq.usa> (дата звернення: 02.03.2023).
14. Smart Power Initiative. // Center for Strategic and International Studies. URL: <https://web.archive.org/web/20201223235025/https://www.csis.org/programs/former-programs/smart-power-initiative> (дата звернення: 19.03.2023).
15. North Korea's secret radio broadcasts: the final insult to Kim Jong-il. // The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/world/2016/jul/19/north-korea-radio-broadcast-numbers-code-spies> (дата звернення: 24.04.2023).
16. Nutty M. Irish Soft Power and Culture. // Irish Stew Podcast. URL: <https://www.irishstewpodcast.com/blog/irish-soft-power-and-culture> (дата звернення: 17.04.2023).
17. Aouragh M. Hasbara 2.0: Israel's Public Diplomacy in the Digital Age // Taylor & Francis. // Це прийнятий до друку рукопис статті в журналі Middle East Critique, 25 (3), P. 271—297.
18. Perception Management: China's Soft Power Influence in the United States. // Institute for National Security Studies. URL: <https://strategicassessment.inss.org.il/wp-content/uploads/antq/fe-2733178588.pdf> P. 1—9.(дата звернення: 27.04.2023).

19. Smith—Mundt FAQs. // U.S. Agency for Global Media. URL: <https://www.usagm.gov/who—we—are/oversight/legislation/smith—mundt—faqs> (дата звернення: 20.02.2023).

20. Burton P. The Smith—Mundt Act: A Legislative History. // SAGE Publications Volume 30, Issue 3, June 1953, P. 300—314.

21. Sager R. W. Apple Pie Propaganda? The Smith Mundt Act Before And After The Repeal Of The Domestic Dissemination Ban // Vol. 109, No. 2, 2015. <https://scholarlycommons.law.northwestern.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1203&context=nulr> (дата звернення: 13.03.2023).

22. Roberts R.W. Public Diplomacy: Rethinking an Old Concept. // U.S. Department of State. URL: <https://1997—2001.state.gov/policy/pdadcom/oberts.html> (дата звернення: 22.01.2023).

23. Public Diplomacy in the Soviet Union and the Republics. // U.S. Department of State. URL: <https://www.state.gov/wp—content/uploads/2019/06/1991—Public—Diplomacy—in—the—Soviet—Union—and—the—Republics.pdf>

24. Tomlin G.M. Murrow's Cold War: Public Diplomacy for the Kennedy Administration. // Lincoln, NE: Potomac Books, 2016. С. 353

25. Neumann E. C. Committee on Public Information (CPI). // The First Amendment Encyclopedia URL: <https://www.mtsu.edu/first—amendment/article/1179/committee—on—public—information> (дата звернення: 15.01.2023).

26. Feulner J. E, Gregory B. Public Diplomacy in the Information Age. // Department of State 22nd and C Streets, N.W. Washington, D.C. 1987. URL: <https://www.state.gov/wp—content/uploads/2019/06/1987—Public—Diplomacy—In—the—Information—Age.pdf>

27. Center S. The Evolution of American Public Diplomacy: Four Historical Insights // United States Advisory Commission on Public Diplomacy, Washington, DC. December 2, 2013. P. 1—3. URL: <https://2009—2017.state.gov/pdcommission/meetings/218815.htm> (дата звернення: 16.03.2023).
28. Melissen J. The Decline and Fall of the United States Information Agency: American Public Diplomacy // Palgrave Macmillan, 2012th Edition. 2012. P. 73
29. Christodoulides N. Internet and Diplomacy. // American Diplomacy. URL: <https://americandiplomacy.web.unc.edu/2005/03/internet—and—diplomacy/> (дата звернення: 16.03.2023).
30. Smith D. Virtual diplomacy in the age of Second Life. // The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/technology/2006/jul/09/secondlife.web20> (дата звернення: 20.04.2023).
31. 1960s: TV and Radio. // Encyclopedia.com URL: <https://www.encyclopedia.—com—/history/culture—magazines/1960s—tv—and—radio> (дата звернення: 10.02.2023).
32. The New Robber Barons. // American Federation of School Administrators. URL: <https://www.theschoolleader.org/news/new—robber—barons> (дата звернення: 10.02.2023).
33. Collinson S. Parkland students take gun control message abroad. // CNN. URL: <https://edition.cnn.com/2018/02/28/politics/parkland—students—gun—debate—washington/—index.html> (дата звернення: 17.04.2023).
34. Sun Tzu. «The Art of War» (переклад Семюела Б. Гріффіта). Oxford University Press, Oxford, 1963. P. 145.
35. Kohut A. Arab Spring Fails to Improve U.S. Image. // Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/global/2011/05/17/arab—spring—fails—to—improve—us—image> (дата звернення: 18.01.2023).

36. Kurbaliha J. What Can We Learn from Byzantine Diplomacy? // Diplo. URL: <https://www.diplomacy.edu/blog/what—can—we—learn—byzantine—diplomacy> (дата звернення: 13.02.2023).
37. Kurbaliha J. Ancient Diplomacy: What can it teach us? // The International Forum on Diplomatic Training (IFDT) URL: <https://forum.diplomacy.edu/ancient—diplomacy> (дата звернення: 14.02.2023).
38. Manor I. Public Diplomacy in the Digital Age. // Brill | Nijhoff. 22 Jan. 2019. P. 83–101 URL: <https://www.academia.edu/38927367/Public—Diplomacy—in—the—Digital—Age> (дата звернення: 18.02.2023).
39. Ross C. Pillars of Public Diplomacy // University of Leeds. URL: <https://universityofleeds.github.io/philtaylorpapers/vp017ee0.html> (дата звернення: 18.02.2023).
40. Street vendor Mohamed Bouazizi self—immolates in Tunisia, igniting the Arab Spring. // History.com. URL: <https://www.history.com/this—day—in—history/mohamed—bouazizi—self—immolates—arab—spring> (дата звернення: 03.04.2023).
41. Abouzeid R. The Martyr's Mother: An Interview with Mannoubia Bouazizi. TIME. // URL: https://content.time.com/time/specials/packages/article/0,28804,2101745—2102138_2102239,00.html (дата звернення: 05.04.2023).
42. Mohamed Bouazizi. // Find a Grave. URL: <https://www.findagrave.—com/memorial—/65117797/mohamed—bouazizi> (дата звернення: 05.04.2023).
43. Paris (AFP). The Arab Spring: A Timeline. // RFI. URL: <https://www.rfi.fr/—en/the—arab—spring—a—timeline> (дата звернення: 08.04.2023).
44. Khatib L. Arab Spring Casts Obama as United States' Public Diplomacy Messenger. // USC Center on Public Diplomacy. URL: <https://uscpublicdiplomacy.—>

org/blog/arab—spring—casts—obama—united—states—public—diplomacy—messenger
(дата звернення: 01.04.2023).

45. Ruth W. American soft power and public diplomacy in the Arab world. // Nature Communications. URL: <https://www.nature.—com/articles/palcomms2016104>
(дата звернення: 11.04.2023).

46. Irish J, Baker L. G8 pledges \$20 billion to foster Arab Spring // Reuters. URL: <https://www.reuters.com/article/us—g8—idUSTRE74P00320110527> (дата звернення: 28.04.2023).

47. Yerkes S. Tunisia and the Future of Political Islam. // Wilson Center. URL: <https://www.wilsoncenter.org/article/tunisia—and—future—political—islam—0> (дата звернення: 30.04.2023).

48. Average Age in the World. // WorldData. URL: <https://www.worlddata.info/average—age.php> (дата звернення: 08.05.2023).

49. Gelvin, J. L. The Arab Uprisings: What Everyone Needs to Know; 2nd edition. Oxford University Press. 2015. P. 224

50. Cole, J. The New Arabs(How the Millennial Generation Is Changing the Middle East). Simon & Schuster. 2014. P. 368

51. Seib, P. Real—Time Diplomacy: Politics and Power in the Social Media Era. Palgrave Macmillan. 2012. P. 210

52. Robert, M. The International Politics of the Arab Spring: Popular Unrest and Foreign Policy (The Modern Muslim World). Palgrave Macmillan. 2014. P. 226

53. Sandre, A. Digital Diplomacy: Conversations on Innovation in Foreign Policy. Rowman & Littlefield Publishers. 2015. P. 332

54. Cull, N. Public Diplomacy in a Changing World (The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science Series) First Edition. SAGE Publications, Inc; 2008. P. 320

55. Zayani, M. *Networked Publics and Digital Contention: The Politics of Everyday Life in Tunisia (Oxford Studies in Digital Politics)* 1st Edition. Oxford University Press; 2015. P. 304
56. Sakr, N. *Arab Media and Political Renewal: Community, Legitimacy and Public Life*. I.B.Tauris. 2007. P. 224
57. Brennan, L. C. *Fall of the Arab Spring: From Revolution to Destruction*. Progressive Press. 2015. P. 210
58. Марчук В. Публічна дипломатія США в контексті подій Арабської весни 2010-2012 рр. Політ. Сучасні Проблеми Науки. Міжнародні відносини: Тези доповідей XXII Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, Київ, 2022, Національний авіаційний університет / Редакційна колегія М.Луцький [та ін.]. – К.: НАУ, 2022. С. 119.